

II. Lærere og andre videnskabelige Tjenestemænd samt Censorer.

a. Afgang og Udnævnelser m. v.

Oversigt for Aaret 1941—42.

Det teologiske Fakultet.

Under 13. Juli 1942 blev Professor i Teologi med Dogmatik og nytestamentlig Eksegese som Hovedfag, Dr. theol. Niels Munk Plum udnævnt til Biskop over Lolland-Falster Stift (J. Nr. 264/42).

Under 24. August 1942 blev Docent i systematisk Teologi, Dr. theol. K. E. Skydsgaard udnævnt til Professor ved Universitetet i Teologi med Dogmatik og nytestamentlig Eksegese som Hovedfag fra den 1. September 1942 at regne, se nedenfor Side 30.

Efter at Mag. art., senere Dr. phil. E. Hammershaimb fra den 1. Februar 1942 var blevet udnævnt til Docent ved Aarhus Universitet og saaledes ikke mere kunde varetage den ham ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 14. Juni 1941 overdragne Del af Undervisningen i det nye Testamente under Vakancen i Docenturet i dette Fag (jfr. Universitetets Aarbog for 1940—41, Side 27) bifaldt Ministeriet under 21. Februar 1942 efter Fakultetets Indstilling, at Dr. Hammershaimbs Del af Undervisningen blev overdraget Sognepræst i København, Dr. theol. Marius Hansen fra den 1. Februar 1942 indtil videre mod det tidligere fastsatte Vederlag af 2000 Kr. aarlig, at afholde af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter (J. Nr. 191/40).

Cand. theol. Børge Diderichsens Ansættelse som Assistent ved det teologiske Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1942 (J. Nr. 119 a/42).

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Under 28. Juli 1941 blev der meddelt Professor i Retsvidenskab Oluf H. Krabbe Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. December 1941 at regne (J. Nr. 248/41).

Under 31. Oktober 1941 blev Byretsdommer, Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersen udnævnt til Professor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet fra den 1. Januar 1942 at regne, se nedenfor Side 31.

Paa Finansloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1771—72 fornyedes for 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne den tidligere givne Bevilling paa 2400 Kr. aarlig til et Lektorat i Socialpolitik for Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs (J. Nr. 224/41).

Under 30. December 1941 blev der meddelt Landsretssagfører N. P. Madsen-Mygdal Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. December 1941 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet (J. Nr. 330/41).

Under 11. November 1941 blev Ekspeditionssekretær i Justitsministeriet, Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet, Dr. jur. C. Popp-Madsen beskikket som Lektor i samme Fag ved Universitetet, men i det med et aarligt Vederlag af 5100 Kr. aflønnede Lektorat for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Januar 1942 (J. Nr. 304/41).

Under 22. December 1941 blev Ekspeditionssekretær i Indenrigsministeriet, Dr. jur. Ernst Andersen beskikket som Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Januar 1942 at regne, se nedenfor Side 33.

Under 5. Maj 1942 blev forhv. Finanshovedbogholder Hans Bjarne og Bankinspektør Arne Eken beskikkede som Lektorer i Bogholderi og Regnskabskritik for henholdsvis juridiske og statsvidenskabelige og juridiske Studerende ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne, se nedenfor Side 35.

Under 1. December 1941 bevilgede Ministeriet Landsretssagfører, Dr. jur. Erik Brüel paa hans derom fremsatte Andragende og efter anbefaling af Fakultetet et Beløb af 3000 Kr. + 1000 Kr. i Rejsegodtgørelse for eet Aar fra den 1. Juli 1941 at regne, for at han kunde videreføre det af ham beklædte, af Carnegiefondet oprettede Lektorat i international Ret og Organisation ved de nordiske Universiteter (J. Nr. 241/41).

Under 8. Januar 1942 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af Fakultetet og Universitetets Rektor, at Højesteretssagfører, Dr. jur. J. Hartvig Jacobsen og Landsretssagfører Niels Alkil blev antaget som Eksaminatorsuppleanter ved den juridiske Eksamen Vinteren 1942 (J. Nr. 343/41).

Under 8. Juni 1942 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af Fakultetet og Universitetets Rektor, at Landsretssagfører Niels Alkil blev antaget som Eksaminatorsuppleant ved den juridiske Eksamen Sommeren 1942 (J. Nr. 343/41).

Under Hensyn til, at der i Foraarssemestret 1942 havde meldt sig et særlig stort Antal Deltagere til de obligatoriske Øvelser i Nationaløkonomi for 1. Dels statsvidenskabelige Studerende, blev der efter Fakultetets Indstilling af Universitetets Konto 10. f. Overordentlige Udgifter afholdt et Beløb af 300 Kr. som Vederlag til Sekretær, Cand. polit. H. Engberg Pedersen for at assistere Professor, Dr. polit. F. Zeuthen ved de paagældende Øvelser (J. Nr. 178/42).

Under 20. Februar 1942 genbeskikkede Ministeriet forhv. Profes-

sor, Dr. jur. Knud Berlin som fast Censor ved de juridiske Eksaminer for Tiden 1. April 1942—31. Marts 1943 (J. Nr. 83 a/42).

Under 18. Juli 1941 genansatte Fakultetet følgende som Universitetsmanuduktører for et Tidsrum af 2 Aar fra den 1. September 1941 at regne: Sagførerfuldmægtig, Cand. jur. E. Gundlach-Pedersen (Strafferet), Sekretær i Udenrigsministeriet, Cand. jur. Aage Hessellund Jensen (Ejendomsret) og Sagførerfuldmægtig Oluf Lind (Civilret 1) (J. Nr. 263/41).

Under 18. Februar 1942 ansatte Fakultetet Landsretssagfører Thomas Christensen som Universitetsmanuduktør i Forvaltningsret for Tiden 1. Februar 1942—31. August 1943 (J. Nr. 131/42).

Sekretær, Cand. polit. Erik Mortensens Ansættelse som Assistent ved det økonomisk-statistiske Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. September 1941 (J. Nr. 264 a/41).

Det lægevidenskabelige Fakultet.

Under 30. December 1941 blev Lektor ved Danmarks Tandlægehøjskole, Cand. med. Erik Landboe-Christensen beskikket tillige som Lektor i Anatomi ved Universitetet for Tiden 1. Januar—31. August 1942, se nedenfor Side 39.

Under 24. Marts 1942 blev der meddelt Reservekirurg, Dr. med. Erik Husfeldt Fornylse for et Tidsrum af 1 Aar fra den 1. April 1942 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Kirurgi ved Universitetet (J. Nr. 152/42).

Under 25. Marts 1942 blev der meddelt Overlæge, Dr. med. Poul Schultzer Fornylse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i systematisk Medicin ved Universitetet, jfr. angaaende Fornylse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1771—72 (J. Nr. 214/41 og 151/42).

Under 23. September 1941 blev Overlæge ved Bispebjerg Hospital, Dr. med. Knud Secher genbeskikket som Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i Medicin for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. September 1941 (J. Nr. 283/41).

Under 19. Marts 1942 blev Overkirurg Ole Chievitz, Overlæge, Dr. med. Robert Lund, Overlæge, Dr. med. Ejler Holm og Overlæge, Dr. med. Svend Lomholt genbeskikket som Professorer ved den kliniske Praktikantundervisning henholdsvis i Fagene Kirurgi, Otolaryngologi, Oftalmologi og Dermato-Venerologi for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Februar 1942 at regne, jfr. angaaende Fornylse af de paagældende Honorarer for 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1771—72 (J. Nr. 215/41 og 142/42).

Under 12. November 1941 meddelte Ministeriet Overlæge ved Kommunehospitalets 2. Afdeling, Dr. med. H. J. Bing Afsked efter Ansøgning fra den af ham beklædte Stilling som Professor ved den kliniske

Praktikantundervisning i Medicin fra den 1. Januar 1942 at regne (J. Nr. 318/41).

Under 11. December 1941 beskikkede Ministeriet Overlæge ved Nørre Hospital, Dr. med. Einar Jarlöv som Professor ved den kliniske Praktikantundervisning i Medicin for et Tidsrum af 6 Aar fra den 1. Januar 1942 at regne med Forpligtelse til at holde Praktikantklinikker i Medicin for de Studerende efter den til enhver Tid gældende Undervisningsordning og Timeplan (J. Nr. 318/41).

Under 17. Marts 1942 blev der meddelt Overlæge ved Ortopædisk Hospital Poul Guildal Fornyelse af hans Beskikkelse til at afholde Kursus i ortopædiske Sygdomme med de Studerende ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne (J. Nr. 135/42).

Under 17. Januar 1942 blev fung. Fuldmægtig i Indenrigsministeriet P. H. Lundsteen beskikket som Lærer i Medicinallovgivning for Embedslægestuderende fra den 1. Januar 1942 at regne (J. Nr. 145 b/41).

Efter Indstilling af Fakultetet og Universitetets Rektor bifaldt Ministeriet under 1. November 1941 og 11. Februar 1942, at det under Vakancen i et Professorat i Kirurgi ved Universitetet blev overdraget Lektor i Kirurgi, Dr. med. Erik Husfeldt at varetage Undervisningen i systematisk Kirurgi i Efteraarsemestret 1941 og i Foraarssemestret 1942 mod et Vederlag af 900 Kr. pr. Semester samt at varetage Eksaminationen ved den mundtlige Prøve i Kirurgi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen Vinteren 1942 og Sommeren 1942 mod et Vederlag paa 10 Kr. pr. Kandidat, saaledes at samtlige Vederlag blev afholdt af Universitetets Konto 7. Vederlag een Gang for alle. Endvidere bifaldt Ministeriet under 1. November 1941 ligeledes efter Indstilling af Fakultetet og Universitetets Rektor, at Undervisningen i poliklinisk Kirurgi samt Undervisningen af Praktikanter paa Rigshospitalets kirurgiske Poliklinik blev overdraget Poliklinikens fung. Chef, Dr. med. P. Windfeld fra den 1. Oktober 1941 indtil videre mod et maanedligt Vederlag af 300 Kr., at afholde af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter (J. Nr. 287/41).

I Anledning af Professor, Dr. med. J. Engelbreth-Holms Sygdomsforfald i Maj Maaned 1942 blev der af Universitetets Konto 7. Vederlag een Gang for alle stillet et Beløb af 300 Kr. til Raadighed som Vederlag til fast videnskabelig Assistent ved Universitetets patologisk-anatomiske Institut, Dr. med. V. Eskelund for Eksamination af 30 Kandidater i patologisk Anatomi ved den lægevidenskabelige Embedseksamens II. Del A. Sommeren 1942 (J. Nr. 255/42).

Efter Indstilling fra Kommissionen for Embedslægeeksamen og Universitetets Rektor fritog Ministeriet under 28. Januar 1942 Medicinaldirektør, Dr. med. Johs. Frandsen for at holde Forelæsninger for Embedslægestuderende i Foraarssemestret 1942 og bifaldt, at Undervisningen i social-hygienisk Lovgivning i nævnte Semester blev overdraget Konsulent i Sundhedsstyrelsen, Læge K. H. Backer mod et Honorar af 900 Kr. + midlertidigt Tillæg 15 pCt. (J. Nr. 114 a/42).

Under 6. November 1941 fritog Ministeriet efter Ansøgning Overlæge, Dr. med. Valdemar Poulsen for Hvervet som Censor i patologisk Anatomi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1939—31. Oktober 1945 (J. Nr. 83 g/41).

Under 19. December 1941 beskikkede Ministeriet Prosektor, Dr. med. Viggo Friedenreich og Dr. med. Oscar Wanscher som henholdsvis 1. og 2. Censorsuppleant i patologisk Anatomi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1939—31. Oktober 1945 (J. Nr. 83 h/41).

Under 18. September 1941 fritog Ministeriet efter Ansøgning Professor, Dr. phil. E. Hohwü-Christensen for Hvervet som Censor i Fysiologi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1939—31. Oktober 1945 (J. Nr. 83 f/41).

Under 26. November 1941 beskikkede Ministeriet Dr. phil. Marius Nielsen som Censor og Læge Børge Christian Christensen som 1. Censorsuppleant i Fysiologi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen for Resten af 6-Aaret 1. November 1939—31. Oktober 1945 (J. Nr. 83 f/41).

Under 24. April 1942 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer eller Censorsuppleanter ved Embedslægeeksamen for 3-Aaret 1. April 1942—31. Marts 1945, i Retspsykiatri: Overlæge, Dr. med. N. C. Borberg og Overlæge, Dr. med. Jens Chr. Smith som Censorer, Overlæge, Dr. med. Poul Dickmeiss som Suppleant; i Retsmedicin: Overlæge, Dr. med. K. H. Krabbe og Amtslæge, Dr. med. Max Christiansen som Censorer, Dr. med. Herbert Seemann som Suppleant; i Hygiejne: Medicinaldirektør, Dr. med. Johs. Frandsen og Direktør, Dr. med. Th. Madsen som Censorer, Afdelingsforstander E. Juel Henningsen som Suppleant; i Epidemiologi: Direktør, Dr. med. Th. Madsen og Amtslæge, Dr. med. Max Christiansen som Censorer, Afdelingsforstander, Dr. med. Martin Kristensen som Suppleant; i Medicinallovgivning: Medicinaldirektør, Dr. med. Johs. Frandsen og Professor, Dr. med. S. Monrad som Censorer, Kredslæge, Dr. med. Erik Uhl som Suppleant (J. Nr. 114 b/42).

Under 5. December 1941 blev fast videnskabelig Assistent ved Universitetets psykiatriske Laboratorium, Dr. med. Axel V. Neel og fast videnskabelig Assistent ved Universitetets farmakologiske Institut, Dr. phil. Fru Fanny Halstrøm udnævnt til Amanuenser ved Universitetet fra den 1. December 1941 at regne (J. Nr. 268/41).

Cand. med. Holger Hansen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling D fra den 1. September 1941.

Cand. med. Fru Lise Engbæk ansattes som Assistent ved Farmakologisk Institut for 1 Aar fra den 1. September 1941.

Dr. med. Frk. Erna Christensen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets neurologiske Afdeling for 1 Aar fra den 1. September 1941.

Cand. med. Henry Christensens Ansættelse som Assistent ved In-

stitutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1941.

Cand. med. Frk. Annie Schondels Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1941.

Cand. med. Poul Astrups Ansættelse som Assistent ved Biokemisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1941.

Dr. med. Aksel Richard Juuls Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1941.

Dr. phil. E. Hoff-Jørgensen ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Biokemisk Institut fra den 1. November 1941.

Cand. med. P. P. Eskildsen ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling A fra den 1. November 1941.

Cand. med. Poul Bechgaard ansattes som klinisk Assistent ved Professoratet i intern Medicin, knyttet til Rigshospitalets medicinske Poliklinik for 1 Aar fra den 1. November 1941.

Cand. med. E. Holst meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut fra den 1. December 1941.

Cand. med. A. Gammelgaard meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Retsmedicinsk Institut fra den 1. December 1941.

Cand. med. Jens Bangs Ansættelse som klinisk Assistent ved Professoratet i epidemiske Sygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. December 1941.

Cand. med. H. H. Wandall ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling C for 1 Aar fra den 1. December 1941.

Cand. med. Helge Tramsen ansattes som Assistent ved Retsmedicinsk Institut for 1 Aar fra den 1. December 1941.

Cand. med. Poul Fogh-Andersens Ansættelse som Assistent ved Institutet for human Arvebiologi og Eugenik forlængedes med 1 Aar fra den 1. December 1941.

Cand. med. Harald Olesens Ansættelse som Assistent ved Retsmedicinsk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1942.

Cand. med. Richard Hammens Ansættelse som Assistent ved Retsmedicinsk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1942.

Cand. med. E. Landboe-Christensen ansattes som Aspirant i Stillingen som fast videnskabelig Assistent ved Normal-anatomisk Museum fra den 1. Januar 1942.

Cand. med. Keld Steincke ansattes som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut for 1 Aar fra den 1. Januar 1942.

Cand. med. Poul Fogh-Andersen meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som Assistent ved Institutet for human Arvebiologi og Eugenik fra den 1. Marts 1942.

Cand. med. Poul Søbye ansattes som Assistent ved Institutet for human Arvebiologi og Eugenik for 1 Aar fra den 1. Marts 1942.

Dr. phil. Frk. Margrethe Hejde Simesens Ansættelse som Assistent ved Farmakologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1942. Samtidig meddeltes der hende efter Ansøgning Orlov i 11 Månedes fra den 1. April 1942 at regne, for at hun kunde tiltræde en Stilling som Chef for Hjørring Amts- og Bysygehus' Laboratorium mod, at hendes Honorar i Assistentstillingen blev anvist til Udbetaling til en eller flere Vikarer efter Institutbestyrerens nærmere Bestemmelse.

Cand. med. E. Hjalmar Larsens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1942.

Cand. med. Vagn Zahles Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1942.

Cand. med. Gregers Sørensens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling B forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1942.

Cand. med. Vagn Sindbjerg-Hansens Ansættelse som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1942.

Cand. med. H. H. Jacobsens Ansættelse som Assistent ved Normal-anatomisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1942.

Cand. med. Erik Andreasens Ansættelse som Assistent ved Normal-anatomisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1942.

Cand. med. O. Gottliebs Ansættelse som Assistent ved Normal-anatomisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1942.

Cand. med. Fru Jenny Levin Nielsens Ansættelse som Assistent ved Institutet for human Arvebiologi og Eugenik forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1942.

Cand. med. Fru Gerda Wegeners Ansættelse som Assistent ved Biokemisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1942.

Dr. med. Gunnar Teilums Ansættelse som Assistent ved Patologisk-anatomisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juli 1942.

Cand. med. Vagn Zahle meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling fra den 1. Juli 1942.

Dr. med. Aksel Richard Juul meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme fra den 1. Juli 1942.

Cand. med. Knud Rasmussens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juli 1942.

Cand. med. Allan Gammeltofts Ansættelse som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juli 1942.

Cand. med. Otto Lund ansattes som klinisk Assistent ved Righospitalets psykiatriske Afdeling for 1 Aar fra den 1. Juli 1942.

Cand. polyt. Johannes Glavinds Ansættelse som Assistent ved Biokemisk Institut forlængedes med 1 Maaned fra den 1. August 1942.

Under 16. Januar 1942 forlængede Ministeriet den fast videnskabelig Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut, Dr. med. Herman Kalckar tidligere bevilgede Orlov med 1 Aar fra den 1. Marts 1942 at regne af Hensyn til hans fortsatte Studieophold i Californien (J. Nr. 291 b/38).

Det filosofiske Fakultet.

Under 12. Maj 1942 blev Lektor i Færøsk, Dr. phil. Chr. Matras udnævnt til Docent i samme Fag ved Universitetet fra den 1. April 1942 at regne, se nedenfor Side 41.

Under 19. Marts 1942 blev der meddelt Lektor Viggo Forchhammer Fornylse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Tale og Sang ved Universitetet (J. Nr. 149/42).

Under 16. Marts 1942 blev der meddelt Dr. phil. Fru Valfrid Palmgren Munch-Petersen Fornylse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne af hendes Beskikkelse som Lektor i Svensk ved Universitetet, jfr. angaaende Fornylse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1771—72 (J. Nr. 180/41 og 139/42).

Under 17. Marts 1942 blev der meddelt Mag. art. Kaj Barr Fornylse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i klassisk Filologi ved Universitetet, jfr. angaaende Fornylse af Lektorhonoraret og dettes Forhøjelse fra 2400 Kr. aarlig til 3600 Kr. aarlig Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1771—74 (J. Nr. 174/41 og 140/42).

Under 19. Marts 1942 blev der meddelt Dr. phil. Jens Peter Larsen Fornylse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Musikvidenskab ved Universitetet, jfr. angaaende Fornylse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1771—72 (J. Nr. 141/42).

Under 16. April 1942 blev der meddelt Cand. mag. F. W. K. Wendt Fornylse for et Tidsrum af 1 Aar fra den 1. Juni 1942 at regne af hans Beskikkelse som Lektor ved Universitetet i moderne Historie og Samfundskundskab (J. Nr. 171/42).

Under 2. Maj 1942 blev Mag. art. Poul Andersen beskikket som Lektor i dansk Dialektologi ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne, se nedenfor Side 43.

Under 7. Maj 1942 blev Dr. phil. Kaare Grønbech beskikket som Lektor ved Universitetet i centralasiatiske Sprog med særligt Hensyn

til Tyrkisk for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne, se nedenfor Side 45.

Under Hensyn til, at der ikke for Tiden var ansat nogen indfødt engelsk Lektor ved Universitetet, bifaldt Ministeriet under 8. Januar 1942 efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor, at det i Foraarssemestret 1942 blev overdraget Frk. Evelyn Heepe gennem Oplæsning at foredrage fremragende engelske Litteraturværker een Time ugentlig mod et Honorar af ialt 400 Kr. at afholde af Universitetets Konto 6, Vikarudgifter (J. Nr. 328/41).

Efter et af Undervisningsministeriets Lektoratsudvalg i Skrivelse til Ministeriet af 12. Marts 1941 stillet Forslag om Oprettelse af et Lektorat i Finsk, hvortil det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor sluttede sig, blev der paa Finansloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1775—78 optaget en Bevilling paa 5400 Kr. aarlig som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 5400 Kr. aarlig til Honorering af en Lektor i Finsk ved Universiteterne i København og Aarhus. I Forventning om at opnaa ansat en Lektor allerede fra den 1. September 1941 gav Ministeriet tillige Tilsagn om at søge stillet et Beløb til Raadighed paa Tillægsbevillingsloven for 1941—42 svarende til $\frac{7}{12}$ af det ovennævnte Lektorhonorar. Paa Grund af Krigsforholdene var det imidlertid umuligt at faa Posten besat allerede i 1941. Under 26. Januar 1942 stillede det finske Undervisningsministerium Forslag om, at Posten blev besat med Forfatteren Jarl Louhija, Lektor i Finsk ved det svenske Lyceum i Helsingfors, som vilde kunne tiltræde Posten i Løbet af 2 à 3 Maaneder. Efter at dette Forslag var blevet tiltraadt af det filosofiske Fakultet og Universitetets Rektor, beskikkede Undervisningsministeriet under 21. Maj 1942 Lektor Jarl Louhija som Lektor i Finsk ved Københavns og Aarhus Universiteter for Tiden 1. Maj 1942—31. Marts 1945 (J. Nr. 159/41).

I Anledning af, at tysk Lektor, Dr. phil. Günther Jungbluth i Januar Maaned 1942 blev indkaldt til tysk Krigstjeneste, foreslog det tyske Gesandtskab i København ad diplomatisk Vej, at Dr. phil. Wilhelm Krämer blev beskikket som Lektor i hans Sted. Efter Forhandling mellem Undervisningsministeriet og Universitetet meddelte Ministeriet under 26. Februar 1942 Udenrigsministeriet, at man gerne ønskede at modtage det tyske Gesandtskabs Tilbud om at stille Dr. Krämer til Disposition under den beskikkede Lektor, Dr. Jungbluths Forfald, men at man principielt maatte fastholde Kravet om, at den sædvanlige formelle Fremgangsmaade ved Ansættelse af Lektorer blev iagttaget saaledes, at Valget mellem 3 i Forslag bragte kvalificerede Kandidater blev forbeholdt Universitetet. Ministeriet beskikkede i Henhold hertil Dr. Krämer til i Lektor, Dr. Jungbluths Forfald fra 1. Marts—31. August 1942 midlertidigt at varetage Lektoratsforretningerne ved Københavns Universitet med Ret til at holde Forelæsninger i Tysk efter

nærmere Aftale og iøvrigt i Samarbejde med Professorerne i Tysk, Dr. phil. L. L. Hammerich og Dr. phil. Carl Roos. Endelig tilføjede Ministeriet med Hensyn til den endelige Afgørelse af Lektoratets Besættelse fra den 1. September 1942, at Universitetet gerne saa, at den hidtidige tyske Lektor vendte tilbage til sin Post, men at man, saafremt dette var umuligt, forventede i rimelig Tid inden Efteraarssemestrets Begyndelse at modtage Forslag fra tysk Side indeholdende Oplysning om 3 egnede Kandidater, mellem hvilke Valget fra dansk Side kunde træffes. Da der allerede inden det fra tysk Side fremkomne Tilbud om at stille Dr. Wilhelm Krämer som Vikar for Dr. Jungbluth af det filosofiske Fakultet var blevet stillet Forslag om en Vikarordning under Dr. Jungbluths Fraværelse, bifaldt Ministeriet under 26. Februar 1942 ved Skrivelse til Universitetets Rektor, at denne Ordning blev iværksat. I Henhold hertil blev det overdraget Lektor Peter Jørgensen og Cand. mag. Frk. Eli Fischer-Jørgensen i Forening at afholde Øvelser for Eksamenskandidater 3 Timer ugentlig i Februar og Marts Maaneder 1942 mod et Honorar paa 800 Kr. ialt at fordele mellem dem i Forhold til Antallet af afholdte Øvelser, og det blev endvidere overdraget Cand. mag. Steffen Steffensen at holde mundtlige og skriftlige Øvelser 2 Timer ugentlig i Maanederne Marts, April og Maj 1942 mod et Honorar af 800 Kr. Vederlaget til Lektor Jørgensen blev afholdt af Universitetets Konto 7. Vederlag een Gang for alle, medens Vederlagene til de øvrige blev afholdt af Universitetets Konto 6. Vikarudgifter (J. Nr. 125/42).

Efter Indstilling fra Fakultetet og Universitetets Rektor bemyndigede Ministeriet under 18. Maj 1942 Mag. art. Folmer Wisti til fortsat indtil 31. August 1942 at holde Øvelser over Polsk ved Universitetet efter nærmere Anvisning af Professoren i slavisk Filologi mod at oppebære det til en Lektor i Polsk ved Universitetet bevilgede Beløb af 2400 Kr. + midlertidigt Tillæg, jfr. Universitetets Aarbog for 1939—40, Side 61 og for 1940—41, Side 17. Under samme Dato overdrog Ministeriet ligeledes efter Indstilling af Fakultetet og Universitetets Rektor Fru Romana Heltberg at give den paagældende Undervisning mod det nævnte Honorar for Tiden 1. September 1942—31. August 1943 (J. Nr. 179/42).

Under Hensyn til, at Professor i nordisk Arkæologi og europæisk Forhistorie, Dr. phil. Johs. Brøndsted ved sin Udnævnelse til Professor led et Indtægtstab paa 2900 Kr. aarlig, blev der paa Normeringsloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 3109—10 og 3230 tillagt ham et personligt, ikke pensionsgivende Tillæg paa 1800 Kr. aarlig med tilbagevirkende Kraft fra Ansættelsesdagen, den 1. Juni 1941 og saaledes, at Tillægget bortfaldt ved Opnaelsen af dertil svarende Alderstillæg i Professorstillingen (J. Nr. 372/38).

Under 25. April 1942 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer og Censorsuppleanter ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen under Fakultetet og det humanistiske Fakultet ved Aarhus Univer-

sitet for Treaaret 1. April 1942—31. Marts 1945, i Dansk: Ordbogsredaktør, Dr. phil. Aage Hansen, Lektor, Mag. art. E. Borup Jensen, Adjunkt, Dr. phil. Poul Krüger og Ordbogsredaktør, Cand. mag. Jørgen Glahder som Censorer, Lektor, Cand. mag. Niels Nielsen som Suppleant; i Engelsk: Rektor, Cand. mag. Sv. Bruun, Lektor, Cand. mag. H. Helweg-Møller, Rektor, Cand. mag. H. M. Jensen og Lektor, Cand. mag. K. V. Olsen som Censorer, Rektor, Cand. mag. Chr. Nielsen som Suppleant; i Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen, Rektor, Dr. phil. Karl Bock og Adjunkt, Dr. phil. Holger Johansen som Censorer; i Fransk: Rektor, Dr. phil. J. K. Larsen, Lektor, Cand. mag. P. E. Langballe, Lektor, Mag. art. Ole Olesen og Lektor, Cand. mag. Otto Svanholt som Censorer, Lektor, Cand. mag. Tage Brüel som Suppleant; i Græsk og Latin: Lektor, Cand. mag. H. Boisen, Lektor, Mag. art. Ove Jørgensen, Lektor, Cand. mag. C. F. Wiese og Lektor, Cand. mag. Per Krarup som Censorer, Adjunkt, Cand. mag. Karl Nielsen som Suppleant; i Historie: Lektor, Cand. mag. K. Kretschmer, Seminarieførstander, Cand. mag. Ernst Larsen, Lektor, Cand. mag. A. Strehle og Rektor, Cand. mag. A. J. West som Censorer, Lektor, Cand. mag. Hans Fussing som Suppleant; i Sang og Musik: Adjunkt, Cand. mag. K. Olrik og Mag. art. Mogens Wøldike som Censorer, Adjunkt, Cand. mag. Karl S. Clausen som Suppleant; i Kristendomskundskab: Provst, Dr. theol. S. A. Becker og Professor, Dr. phil. O. E. Ravn som Censorer. Beskikkelsen af Rektor Larsen og Lektor Langballe gjaldt dog kun til henholdsvis 31. Marts 1944 og 31. Marts 1943 under Hensyn til deres Alder. Undervisningsinspektør, Dr. Højberg Christensen beskikkedes tillige som Formand for Censorerne (J. Nr. 83 c/42).

Under 26. Maj 1942 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Frithiof Brandt Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarssemetret 1942 for at kunne fuldende 3. Bind af sin »Psykologi« (J. Nr. 3 a/42).

Mag. art. Frans Froms Konstitution som fast videnskabelig Assistent ved Psykologisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1941 (J. Nr. 343/38).

Fru Annie M. Holch Justesens Ansættelse som Assistent ved Undervisningen i Hollandsk fornyedes for 1 Aar fra den 1. April 1942 (J. Nr. 153/42).

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Under 3. November 1941 blev der meddelt Professor i Mineralogi O. B. Bøggild Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension paa Grund af Alder fra den 31. August 1942 at regne (J. Nr. 296/41).

Under 3. August 1942 blev Afdelingsgeolog ved Danmarks geologiske Undersøgelse, Dr. phil. A. Noe-Nygaard udnævnt til Professor i Mineralogi ved Universitetet fra den 1. September 1942, se nedenfor Side 50.

Under 8. Maj 1942 blev der meddelt Professor i Matematik, Dr. phil. et techn. Johannes Hjelmlev Afsked efter Ansøgning med Pen-

sion paa Grund af Alder fra den 31. August 1942 at regne (J. Nr. 445/39).

Under 16. Juli 1942 blev Professor i Geometri ved Den polytekniske Lærestanstalt, Dr. phil. Børge Jessen udnævnt til Professor i Matematik ved Universitetet fra den 1. September 1942 at regne, se nedenfor Side 48.

Paa Normeringsloven for 1942—43 blev der oprettet et ordinært Professorat i Forsikringsmatematik ved Universitetet, se nedenfor Side 56.

Under 4. Juni 1942 blev Dr. phil. G. Rasch beskikket som Lektor i biologisk Matematik ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne, se nedenfor Side 57.

Under 23. Juni 1942 blev der meddelt Amanuensis, Dr. phil. P. Brandt Rehberg Fornryelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Juni 1942 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Zoofysiologi ved Universitetet, jfr. angaaende Fornryelse af Lektorhonoraret for 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1771—72 (J. Nr. 222/41 og 230/42).

Under 24. Juni 1942 fornyedes den fast videnskabelig Assistent ved Kemisk Laboratorium, Cand. polyt. et Mag. scient. Niels Berg tidligere meddelte Beskikkelse til at assistere ved Undervisningen og Eksamen i Kemi til Lærerprøven under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet for 3 Aar fra den 1. August 1942 at regne (J. Nr. 239/42).

Under 23. Januar 1942 blev der meddelt Lektor J. K. Eriksen Fornryelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Januar 1942 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i fysiske Undervisningsforsøg ved Universitetet (J. Nr. 106/42).

Under 6. August 1942 blev Dr. phil. Werner Fenchel beskikket som Lektor i matematisk Analyse ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. August 1942 at regne, se nedenfor Side 63.

Efter Indstilling af Universitetet bifaldt Ministeriet under 1. August 1942, at der af Universitetets Konto 7. Vederlag een Gang for alle blev tillagt Assistent ved Universitetets geografiske Laboratorium, Lektor Einar Storgaard et Vederlag paa 270 Kr. for Eksamination af 18 Kandidater i Geografi ved Skoleembedseksamen Sommeren 1942 under Professor, Dr. phil. Niels Nielsens Forfald (J. Nr. 250/42).

Under 2. Juni 1942 beskikkede Ministeriet efternævnte som Censorer og Censorsuppleanter ved Skoleembedseksamen under Fakultetet for Treaaret 1. April 1942—31. Marts 1945, i Matematik: Rektor V. A. C. Jensen og Professor, Dr. phil. Jacob Nielsen som Censorer, Rektor L. Willesen og Professor, Dr. phil. Børge Jessen som Suppleanter; i Fysik: Rektor L. Christiansen som Censor, Rektor S. Sikiær, Statsmeteorolog Helge Petersen og Professor, Dr. phil. Ebbe Rasmussen som Suppleanter; i Kemi: Rektor L. J. Ring og Professor, Dr. phil. Niels Bjerrum som Censorer, Adjunkt K. Kobberø og Professor, Dr. phil. Baggsgaard-Rasmussen som Suppleanter; i Astronomi: Dr. phil. O. Krag og Dr. phil. C. Burrau som Censorer, Lektor P. Pedersen og

Lektor Alb. Kristensen som Suppleanter; i Zoologi (1. Del): Rektor, Dr. phil. H. Brøndsted og Dr. phil. Th. Mortensen som Censorer, Lektor J. Brændegaard og Dr. phil. M. Degerbøl som Suppleanter; i Zoologi (2. Del): Rektor V. Tuxen og Professor, Dr. phil. Mathias Thomsen som Censorer, Adjunkt K. V. Ravn og Dr. phil. H. Lemche som Suppleanter; i Botanik: Adjunkt Mogens Lund og Professor, Dr. phil. Ove Paulsen som Censorer, Cand. mag. H. Jonassen og Lektor, Dr. phil. J. Boye Petersen som Suppleanter; i Plantefysiologi og Genetik: Adjunkt E. Schiønning og Laboratorieførstander, Dr. phil. Niels Nielsen som Censorer, Adjunkt, Dr. phil. Poul Gelting og Dr. phil. Mogens Westergaard som Suppleanter; i Geologi: Lektor, Frk. Sophie Petersen og Lektor, Dr. phil. Christian Poulsen som Censorer, Professor, Dr. phil. Niels Nielsen og Dr. phil. Helge Gry som Suppleanter; i Geografi: Lektor P. A. Andersen og Lektor Einar Storgaard som Censorer, Lektor Johs. Reumert og Rektor, Dr. phil. N. H. Jacobsen som Suppleanter; i Gymnastikteori: Lektor, Dr. phil. P. Brandt Rehberg og Professor, Dr. phil. Aug. Krogh som Censorer, Rektor V. Tuxen og Adjunkt P. Galle som Suppleanter; i Anatomi: Rektor V. Tuxen og Dr. phil. M. Degerbøl som Censorer, Mag. scient. B. Løppenthien og Dr. med. K. Portman som Suppleanter; i Fysiologi: Lektor P. A. Andersen og Professor, Dr. med. L. S. Fridericia som Censorer, Lektor Aage Jacobæus og Professor, Dr. phil. Emanuel Hansen som Suppleanter. Rektor L. J. Ring beskikkedes tillige som Formand for Censorerne (J. Nr. 83 d/42).

Under 10. Juli 1942 fritog Ministeriet efter Ansøgning Lektor P. A. Andersen for Hvervet som Censor i Geografi og Fysiologi ved Skoleembedseksamen fra den 31. Juli 1942 (J. Nr. 83 e/42).

Under 5. December 1941 blev fast videnskabelig Assistent ved Zoologisk Museum, Mag. scient. Fru Elise Wesenberg-Lund udnævnt til Amanuensis ved Universitetet fra den 1. December 1941 at regne (J. Nr. 268/41).

Lektor, Dr. phil. Fr. Fabricius-Bjerres Ansættelse som Undervisningsassistent hos Professor Dr. phil. J. Hjelmslev forlængedes med 1 Aar fra den 1. September 1941.

Cand. mag. et Mag. scient. Hans Tornehave ansattes som Undervisningsassistent hos Professor, Dr. phil. Harald Bohr og Bibliotekar ved Matematisk Institut for 1 Aar fra den 1. September 1941.

Dr. phil. J. K. Bøggild ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik fra den 1. September 1941, saaledes at den ham tidligere meddelte Tilladelse til at staa udenfor Nummer i Stillingen som fast videnskabelig Assistent ved Biofysisk Laboratorium (jfr. Universitetets Aarvog for 1940—41, Side 19) bortfaldt fra samme Dato.

Cand. mag. et Mag. scient. Tage Larsens Konstitution som fast videnskabelig Assistent ved Biofysisk Laboratorium forlængedes fra den 1. September 1941 indtil videre; der meddeltes ham fast Ansættelse i Stillingen fra den 1. April 1942, efter at der paa Normeringsloven for

1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 3099—3100, 3109—10 og 3213 var blevet tilvejebragt Hjemmel for, at der uanset Bestemmelsen i Tjenestemandslovens § 6, Stk. 6 kunde meddeles ham fast Ansættelse og for at tillægge ham Lønningsanciennitet fra den 1. Marts 1936 og Pensionsanciennitet fra den 1. Juni 1944.

Dr. phil. Marius Nielsen ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Zoofysiologisk Laboratorium fra den 1. September 1941. Paa Normeringsloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 3099—3100 og 3212 blev der tillagt ham Lønningsanciennitet fra den 1. September 1935.

Mag. scient. Anker Nielsen ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Ferskvandsbiologisk Laboratorium fra den 1. September 1941.

Dr. ing. Jørgen Koch ansattes som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik for 1 Aar fra den 1. September 1941. Fra 1. April 1942 ansattes han som fast videnskabelig Assistent sammesteds i en nyoprettet fast videnskabelig Assistentstilling ved Institutet (jfr. nedenfor Side 199).

Mag. scient. K. A. Thernøes Ansættelse som Assistent ved Astronomisk Observatorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Oktober 1941.

Cand. mag. J. K. Brostrøm ansattes som Assistent ved Fysisk Laboratorium fra den 1. December 1941.

Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik, Dr. phil. Ebbe Rasmussen udnævntes til Professor i Fysik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole fra den 1. Februar 1942.

Mag. scient. Mogens Køies Ansættelse som Assistent ved Planteanatometisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1942.

Cand. mag. Børge Baks Ansættelse som Assistent ved Kemisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1942.

Dr. polit. Poul Johansens Ansættelse som Assistent ved Forsikringsmatematisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1942.

Mag. scient. Niels Arleys Ansættelse som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1942.

Cand. mag. Evald Egelund Pedersens Ansættelse som Assistent ved Kemisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1942.

Cand. polyt. H. C. Halvards Ansættelse som Assistent ved Fysisk-kemisk Institut forlængedes med 2 Maaneder fra den 1. April 1942.

Mag. scient. Frk. Solveig Munck ansattes som Assistent ved Mineralogisk Museum for 1 Aar fra den 1. April 1942.

Lektor, Cand. mag. Einar Storgaards Ansættelse som Assistent ved Geografisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1942.

Cand. mag. J. K. Brostrøm ansattes som fast videnskabelig Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik fra den 1. Juni 1942.

Cand. mag. N. O. Lassen ansattes som Assistent ved Fysisk Laboratorium fra den 1. Juni 1942.

Cand. mag. Thøger Bang ansattes som Assistent ved Matematisk Institut fra den 1. Juli 1942.

Stud. mag. Jørgen Koefoed ansattes som Assistent ved Fysisk-kemisk Institut for 4 Maaneder fra den 1. August 1942.

Efter Indstilling fra Universitetet blev der tillagt Cand. polyt. Frk. Kristen Volqvartz, som siden 1921 og indtil 1. April 1941 havde været ansat som honorarlønnet videnskabelig Assistent ved Fysisk-kemisk Institut en aarlig Understøttelse paa 1100 Kr. med dertil svarende Reguleringstillæg og midlertidigt Tillæg for 2 Aar fra nævnte Dato at regne. Hjemmel for Bevilling af denne Understøttelse blev tilvejebragt paa Tillægsbevillingsloven for 1941—42, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 4741—42 (J. Nr. 91 a/39).

b. Universitetets Fritrykskonto.

(J. Nr. 2/41 og 2/42).

Universitetets Rektor har i 1941—42 bevilget følgende Bidrag af Universitetets Fritrykskonto: Professor N. H. Søb 35 Kr. pr. Ark til Udgivelse af et nyt Optryk af E. Geismar: Nogle Tænkere's Syn paa Religion og Moral (29. September 1941), Lektor Viggo Forchhammer 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af et nyt Oplag af hans »Taleøvelser« (21. Oktober 1941), Professor Aage Bentzen 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af andet Halvbind af 1. Bind og 2. Bind af hans Indledning til det Gamle Testamente (21. Oktober 1941), Professor, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af 2. Udgave af 2. Hefte af hans »Danske Sprogtekster til Universitetsbrug« (12. Januar 1942), Professor, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans Forelæsninger over Skaanske Kirkelov (16. April 1942), Professor N. H. Søb 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans »Kristelig Etik« (27. Juni 1942), Professor, Dr. phil. Carl Roos 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans tre Bøger: »Introduction til Studiet af tysk Litteratur«, »Deutschland« og »Deutsche Texte 2, Lyrische Anthologie« (27. Juni 1942), Professor, Dr. phil. L. L. Hammerich 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af 2. Oplag af »Danske Oversættelsestekster til Brug ved Universitetsundervisningen i praktisk tysk Sprogfærdighed«, Hefte B ved Peter Jørgensen og 2. Udgave af »Tyske Stile« (23. Juli 1942), Professor Aage Bentzen 50 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans Kommentar til Prædikerens Bog (29. August 1942) og Professor, Dr. polit. F. Zeuthen 35 Kr. pr. Ark til Trykningen af hans Bog »Økonomisk Teori og Metode« (29. August 1942).

c. Universitetslærernes Studie- og Repræsentationsrejser.

Den sidst under Universitetets Udgiftspost o. 2. paa Finansloven for 1931—32 givne Bevilling til Universitetslærernes Studierejser var i Finansaaret 1941—42 (ligesom i de ni nærmest forudgaaende Finansaar) af Sparehensyn midlertidigt inddraget ligesom de øvrige Bevillinger til Studierejser paa Statsbudgettet.

Af Universitetets Konto 10. d. Til Repræsentationsrejser kom i Finansaaret 1941—42 intet Beløb til Udbetaling.

d. Professor, Dr. theol. Niels Munk Plums Afgang fra Universitet og Docent, Dr. theol. K. E. Skydsgaards Udnævnelse til Professor i Teologi med Dogmatik og nytestamentlig Eksegese som Hovedfag.

(J. Nr. 264/42).

Ved kgl. Resolution af 13. Juli 1942 blev Professor, Dr. theol. Niels Munk Plum beskikket til Biskop over Lolland-Falster Stift.

Under 22. Juli 1942 afgav det teologiske Fakultet følgende Indstilling:

Det teologiske Fakultet ved Københavns Universitet skal herved foreslaa, at det ved Professor, Dr. theol. Niels Munk Plums Udnævnelse til Biskop over Lolland-Falster Stift ledige ordinære Professorat i Teologi med Dogmatik og nytestamentlig Eksegese som Hovedfag besættes ved, at Dr. theol. Kristen Ejler Buhl Skydsgaard, Docent ved Københavns Universitet i systematisk Teologi, kaldes til dette Embede. Han maa, naar Talen er om det specielle Fag, der skal doceres, saa afgjort betragtes som alle andre, der eventuelt kunde komme i Betragtning, overlegen, at en nærmere Granskning af hans Kvalifikationer i Forhold til andres kan anses for overflødig. Denne Indstilling er tiltraadt af alle Fakultetets Medlemmer undtagen Professor, Dr. theol. H. Mosbech, hvorved det i kgl. Anordning af 15. Maj 1932, § 1 for Kaldelse krævede fuldt ud er opfyldt.

Dr. Skydsgaard ansattes i Foraaret 1940 som Docent ved Universitetet. Det dengang nedsatte fagkyndige Udvalg udtalte ved den Lejlighed om hans hidtidige Produktion, at den ud fra den særlige Problemstilling: Forholdet mellem Katolicisme og Protestantisme havde grebet centralt ind i et af Tidens Grundspørgsmaal, Forholdet mellem det menneskelige og det guddommelige, Humanisme og Kristendom, hvorfor alle hans Arbejder havde et vidt Perspektiv, der ikke blot gav Løfter om fremtidige Resultater, men ogsaa havde frembragt Frugter af betydelig Værdi. Hans roligt og klart fremadskridende Tankeudvikling fremhævedes, og specielt hans Disputats, Thomasstudier, »Metafysik og Tro« betegnede som saa dybtgaaende et Arbejde om et betydningsfuldt og vanskeligt tilgængeligt Emne, at dette maatte bringe sin

Forfatter i første Række, hvorfor han da ogsaa ansattes uden Konkurrence. I de to Aar, Docent Skydsgaard nu har virket ved Universitetet, har han med megen Dygtighed røgtet sin Gerning og vundet stor Tilslutning til sine Forelæsninger og Øvelser fra de Studerendes Side.

Med Hensyn til det særlige Professorat i Teologi, der nu er blevet ledigt, maa det siges, at Docent Skydsgaards hidtidige Produktion og Arbejde i ganske særlig Grad kvalificerer ham netop til dette, og at der ikke er nogen anden af dem, der herhjemme har arbejdet med systematisk Teologi, og som kunde tænkes at melde sig som Ansøgere, der paa dette særlige Omraade paa langt nær har de samme Kvalifikationer.

Fakultetet skal derfor foreslaa, at Docent, Dr. theol. K. E. Skydsgaard kaldes til at overtage det ledige Embede ved Københavns Universitet som Professor i Teologi med Dogmatik og nytestamentlig Eksegese som Hovedfag.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 4. August 1942 Docent, Dr. theol. K. E. Skydsgaard udnævnt til Professor i Teologi med Dogmatik og nytestamentlig Eksegese som Hovedfag ved Københavns Universitet fra den 1. September 1942 at regne.

e. Professor Oluf H. Krabbes Afgang fra Universitetet og Byretsdommer, Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersens Udnævnelse til Professor i Retsvidenskab.

(J. Nr. 248/41).

Ved kgl. Resolution af 28. Juli 1941 blev der meddelt Professor i Retsvidenskab Oluf H. Krabbe Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. December 1941 at regne.

Efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor blev det ledigtblevne Embede opslaaet ledigt. Ved Indstillingen herom udtalte Fakultetet:

Det bemærkes, at Professor Krabbe, siden han 1925 udnævntes til Professor i Retsvidenskab, fortrinsvis har varetaget Undervisningen i Strafferet, hvilken Disciplin efter Fakultetets Beslutning vil blive overtaget af Professor Hurwitz ved Begyndelsen af Foraarssemestret 1942, saaledes at Professor Hurwitz til Gengæld afgiver sit hidtidige Fag: Dansk Retspleje. Som Følge heraf vil den Professor, som maatte blive udnævnt i Professor Krabbes Sted, navnlig komme til at beskæftige sig med det sidstnævnte Fag. Man henstiller til Ministeriet, hvorvidt det vil være nødvendigt i Opslaget at gøre opmærksom paa dette Forhold.

Som Følge heraf blev det i Opslaget meddelt, at den, der blev ansat i Stillingen, efter det rets- og statsvidenskabelige Fakultets Beslutning om Fagfordelingen mellem Fakultetets Lærere, fortrinsvis vilde komme til at varetage Faget Dansk Retspleje.

Under 3. September 1941 blev den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra Byretsdommer, Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersen af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme denne Ansøgning nedsatte det rets- og statsvidenskabelige Fakultet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professorerne Dr. jur. Stephan Hurwitz og Dr. jur. Fr. Vinding Kruse.

Dette Udvalg afgav under 12. September 1941 følgende Indstilling til Fakultetet:

De litterære Arbejder, Dr. Munch-Petersen har offentliggjort, er nævnt i Ansøgningen. De to vigtigste af disse Arbejder, nemlig Konkursurrogater (1932) og Overdragelse til Fyldestgørelse (1935), har været undergivet Fakultetets Bedømmelse med Henblik paa Ansøgerens Erhvervelse af den juridiske Doktorgrad. Der var i Fakultetet Enighed om, at de to Afhandlinger i Forbindelse med hinanden fuldt ud opfyldte Kravene til en Doktordisputats. Efter Fakultetets daværende Bedømmelse afgav de to Værker under eet sikre Vidnesbyrd om, at Forfatteren magtede en til Bunds gaaende Undersøgelse af et vanskeligt og vidtrækkende Emne indenfor Konkursretten og den hertil grænsende materielle Formueret baade med Henblik paa dansk Ret og fremmede Retsforfatninger. Nærværende Udvalg er enig i denne Bedømmelse, hvortil kan føjes, at det nylig af Konkurslovkommissionen afgivne Udkast til Lov om Gældsordning, hvis Motiver Dr. Munch-Petersen har udarbejdet, bekræfter den praktiske Værdi af de af ham foretagne teoretiske Undersøgelser, idet disse i ikke ringe Omfang ses at have tjent som Grundlag for Kommissionens Arbejde.

De øvrige af Ansøgeren nævnte Arbejder er væsentlig Udgiverarbejder og lignende, der efter deres Karakter ikke har kunnet give Forfatteren Anledning til at fremkomme med selvstændige videnskabelige Bidrag af større Betydning. Men Ansøgeren har gennem disse Arbejder stadig holdt sig i litterær Forbindelse med navnlig procesretlige Emner og har særlig i de nye Udgaver af H. Munch-Petersens Skifteret og Tvangsfuldbyrdselslære ydet en værdifuld Supplering af den oprindelige Fremstilling.

Sammenfattende kan det siges, at Ansøgeren gennem sine solide og dygtige Arbejder paa Konkursrettens Omraade har kvalificeret sig til Overtagelsen af et Professorat i Retspleje.

Pædagogisk er Ansøgeren særdeles godt kvalificeret. Han har paa udmærket Maade virket som Universitetsmanuduktør og Lektor og har i sidstnævnte Egenskab godtgjort sine pædagogiske Evner baade ved Forelæsninger og som Eksaminator. Det maa dernæst betragtes som en stor Fordel, at han i en Aarrække har virket som Dommer og derved har kunnet indhøste praktiske Erfaringer, der er af særlig Betydning for Universitetsvirksomheden i Retspleje.

Under Henvisning til ovenstaaende skal Udvalget indstille, at Dr.

Erwin Munch-Petersen ansættes i den ledige Stilling som Professor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet.

Efter at Udvalgets Indstilling var blevet enstemmig tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 4. November 1941 Byretsdommer, Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersen udnævnt til Professor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet fra den 1. Januar 1942 at regne.

Under Hensyn til, at Professor Munch-Petersen ved sin Udnævnelse til Professor vilde lide en Indtægtsnedgang paa ca. 5500 Kr. aarlig, androg han under 16. November 1941 om, at der straks maatte blive ham tillagt højeste Professorlønning. Herefter blev der paa Normeringsloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 3111—12 og 3232 bevilget ham et personligt, ikke pensionsgivende Tillæg paa 2700 Kr. aarlig, der efterhaanden bortfaldt ved Opnaaelsen af dertil svarende Alderstillæg. Paa Tillægsbevillingsloven for 1941—42, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg B., Sp. 1387—90 blev der tilvejebragt Hjemmel for Udredelsen af dette personlige Tillæg til Professor Munch-Petersen for Tiden 1. Januar—31. Marts 1942.

**f. Ekspeditionssekretær i Indenrigsministeriet,
Dr. jur. Ernst Andersens Beskikkelse som Lektor i Retsvidenskab.
(J. Nr. 304/41).**

Efter at Ekspeditionssekretær i Justitsministeriet, Lektor i Retsvidenskab ved Universitetet, Dr. jur. C. Popp-Madsen var blevet beskikket til at beklæde det ved Lektor, Dr. jur. Erwin Munch-Petersens Udnævnelse til Professor i Retsvidenskab ledigblevne Lektorat i Retsvidenskab med aarligt Honorar af 5100 Kr. + midlertidigt Tillæg, jfr. foran Side 16, blev det af Dr. Popp-Madsen hidtil beklædte Lektorat med aarligt Honorar af 3300 Kr. + midlertidigt Tillæg efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor opslaaet ledigt, og under 26. November 1941 blev de indkomne tre Ansøgninger, nemlig fra Ekspeditionssekretær i Indenrigsministeriet, Dr. jur. Ernst Andersen, Landsretssagfører, Dr. jur. Erik Brüel og Landsretssagfører Jan Kobbernagel af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Under 8. December 1941 afgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet følgende Indstilling om Lektoratets Besættelse:

Idet man hermed tilbagesender de til Udtalelse tilstillede Ansøgninger fra Ekspeditionssekretær, Dr. juris Ernst Andersen, Landsretssagfører, Dr. juris Erik Brüel og Landsretssagfører Jan Kobbernagel, skal Fakultetet udtale følgende:

Landsretssagfører Kobbernagel, der er den yngste af Ansøgerne, er 31 Aar gammel. Hans hidtil betydeligste litterære Arbejde er den

Besvarelse af Universitetets Prisopgave i Retsvidenskab 1937, hvormed han erhvervede Universitetets Guldmedaille, og som han senere — med Støtte af det Finneske Legat — har udgivet under Titlen »Baandlæggelse« (1939). Desuden har han forfattet nogle juridiske Tidsskriftartikler, hvorhos han i sin Ansøgning oplyser, at han for Tiden er beskæftiget med Udarbejdelsen af et større Arbejde om et formueretligt Emne. Som Lærer i Handels- og Vekselret ved Købmandskolen og Handelshøjskolen er han tillige i Besiddelse af en vis pædagogisk Erfaring. Omend Ansøgeren i og for sig i Kraft af sin hidtidige videnskabelige Produktion maatte anses for kvalificeret til den ansøgte Stilling, kan man dog ikke sidestille ham med de to andre Ansøgere til Lektoratet, der begge har erhvervet den juridiske Doktorgrad.

Ekspeditionssekretær, Dr. Ernst Andersen er 34 Aar gammel. Hans litterære Produktion omfatter først og fremmest hans Disputats: »Administrativt Tilsyn med Kommunalforvaltningen« (1940). Hertil kommer en omfattende Kommissionsbetænkning og et Par mindre Tidsskriftartikler. I disse Arbejder har han lagt ubestridelige videnskabelige Evner for Dagen, og især ved sin Disputats har han ydet et meget værdifuldt Bidrag til den danske forvaltningsretlige Litteratur. Hans forudgaaende Uddannelse har desuden bibragt ham en alsidig praktisk juridisk Indsigt, der paa fordelagtig Maade supplerer hans teoretiske Evner, hvilket maa anses for at være af meget betydelig Værdi for den, der ansættes i Stillingen som Lektor i Retsvidenskab.

Landsretssagfører, Dr. Brüel er fyldt 49 Aar og er saaledes væsentlig ældre end begge sine Medansøgere. Ogsaa denne Ansøger maa siges at være i Besiddelse af betydelig praktisk Erfaring, idet han efter i en Aarrække at have været ansat i Centraladministrationen har praktiseret som Landsretssagfører siden 1931. Ved Siden heraf har han først som frivillig Assistent for afdøde Professor Axel Møller, senere som Indehaver af det af Carnegiefondet oprettede Lektorat i international Ret og Organisation holdt Forelæsninger ved Københavns Universitet og de andre nordiske Universiteter, ligesom han lejlighedsvis har deltaget i den ordinære Undervisning i Folkeret ved Aarhus Universitet og ved Universitetet i Uppsala — det sidstnævnte Sted saaledes, at han tillige har assisteret ved Eksaminerne. Hans Forfatterskab omfatter dels hans Disputats: »Internationale Stræder« I—II (1940) dels en Række Afhandlinger af folkeretligt Indhold, især fremkommet i det af ham udgivne Tidsskrift »Nordisk Tidsskrift for international Ret«.

Naar Valget staar mellem Dr. Brüel og Dr. Andersen, kan Fakultetet ikke nære Betænkkelighed ved at betegne Dr. Andersen som den ubetinget bedst kvalificerede Ansøger til det ledige Lektorat. Ganske vist maa det indrømmes, at Dr. Brüel har et Fortrin frem for Dr. Andersen ved i en Aarrække at have virket som Lærer i en vis Tilknytning til den almindelige Universitetsundervisning; men i videnskabelig Lødhed kan hans litterære Arbejder ikke maale sig med Dr. Andersens. Hertil kommer, at mens Fakultetet ved Besættelsen af et Lektora-

rat, hvor Ansøgerne er forholdsvis unge, ikke er tilbøjelig til at lægge Vægt paa, om den enkelte Ansøgers litterære Produktion falder inden for en enkelt eller enkelte Discipliner, maa Forholdet stille sig anderledes, naar en Ansøger i Dr. Brüels Alder i sin Produktion hidtil kun har behandlet Emner inden for Folkeretten, hvorved det maa bemærkes, at han som Lektor sandsynligvis kun i ringe Omfang vil komme til at beskæftige sig med netop denne Disciplin. Fakultetet skal derfor indstille, at Ekspeditionssekretær, Dr. juris Ernst Andersen ansættes som Lektor i Retsvidenskab fra 1. Januar 1942 at regne.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev Ekspeditionssekretær i Indenrigsministeriet, Dr. jur. Ernst Andersen under 22. December 1941 beskikket som Lektor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Januar 1942 at regne.

**g. Finanshovedbogholder Hans Bjarnes og Bankinspektør Arne Eken
Ekens Beskikkelse som Lektorer i Bogholderi og Regnskabskritik
for juridiske og statsvidenskabelige Studerende.**

(J. Nr. 333/40).

Under 2. September 1940 indgav Universitetets Lærere i Regnskabsteknik og Regnskabskritik Finanshovedbogholder Hans Bjarne og Bankinspektør Arne Eken følgende Andragende til det rets- og statsvidenskabelige Fakultet:

Ved kgl. Anordning af 5. Maj 1916 blev der fra og med Eksamen i Sommeren 1917 ved Københavns Universitet indført en Undervisning og Eksamen i Regnskabsteknik og Regnskabskritik (: -analyse) for de statsvidenskabelige Studerende; dette er ved senere kgl. Anordninger udvidet til at omfatte ogsaa de forsikringsvidenskabelige og de juridiske Studerende. Ved Anordningerne blev det oprindeligt bestemt, at Karaktererne ved Eksaminerne skulde være henholdsvis »Bestaaet« og »Ikke bestaaet«, men ved kgl. Anordning af 5. April 1929 blev dette ændret saaledes, at der for de statsvidenskabelige Studerendes Vedkommende skulde meddeles Karakterer ved Prøverne i Regnskabsvæsen som for deres andre Prøver, dog at Karakteren for Prøven i Regnskabsvæsen skulde sammenregnes med Karakteren for Prøven i Driftsøkonomi til een Karakter.

Ved denne Undervisning har jeg, Finanshovedbogholder Hans Bjarne, virket siden 1918 saaledes, at Undervisningen for de statsvidenskabelige og senere for de forsikringsvidenskabelige Studerende alle Aar alene har været overdraget mig, medens Undervisningen af de juridiske Studerende hvert Semester siden Starten har været henlagt til to Kursus, eet ledet af mig Bjarne, og eet, der siden 1938 er ledet af mig, Bankinspektør A. Eken, som overtog Undervisningen efter Docent Riis' Død.

Vi modtager for vor Undervisning hver 500 Kr. for hvert Kursus, ved hvilket vi — foruden meget forberedende Arbejde — anvender ca. 60 Timer til den egentlige Undervisning, og vi deltager sammen med en af de juridiske — respektive de statsvidenskabelige — Universitetslærere og en statsautoriseret Revisor som Censorer ved Bedømmelsen af Prøverne, for hvilket vi modtager Honorar som de andre Censorer.

I den første Aarrække af min, Bjarnes, Undervisningstid blev der i Skrivelser fra Fakultetet meddelt mig Ansættelse for nogle Aar ad Gangen, saavidt jeg husker 3 Aar, men i de sidste 15—16 Aar har jeg fortsat uden at have modtaget saadan Ansættelsesskrivelse; i disse Skrivelser blev jeg ansat som »Leder« af Undervisningen. I min, Ekens, Ansættelsesskrivelse af 13. Marts 1940 er jeg — efter at have undervist eet Aar paa Prøve — betegnet som »Lærer« i »Regnskabsteknik og Regnskabskritik for Universitetets retsvidenskabelige Studerende« og ansat for 3 Aar; i Statshaandbogen er vi alle Aar betegnet som »Leder af Kursus i Regnskabsteknik og Regnskabskritik« og i Lektionskataloget er ikke angivet nogen Betegnelse for vor Stilling som Lærere ved Universitetet.

Det vil af det ovenfor anførte fremgaa, at Undervisningen i Regnskabsvæsen ved Københavns Universitet tør betragtes som en fast Undervisning, enten opstillet som Betingelse for Fortsættelse af Studiet — dette er Tilfældet for de juridiske og de forsikringsvidenskabelige Studerende — eller som et fast Led i og sammenknyttet med Undervisningen i en anden Disciplin — dette gælder de statsvidenskabelige Studerende, og til Gennemførelse af Undervisningen har Universitetet udpeget os, der sidder inde med mange Aars Erfaringer paa det heromhandlede Omraade, erhvervet i Praksis, ved Studium og i de højeste Tjenestemandsstillinger i Staten. Men man har ikke, saaledes som det har været Tilfældet ved andre (ogsaa senere oprettede) Discipliner — eksempelvis Driftsøkonomi — indordnet vor Betegnelse under de sædvanlige Stillingsbetegnelser ved Universitetet, og da det for os i adskillige Henseender er utilfredsstillende, at vort Forhold til Universitetet angives med en saa løs og usædvanlig Betegnelse, skal vi henstille til Overvejelse, at der indføres en Ordning, hvorved vor Tilknytning til Universitetet paa en bedre Maade tilkendegives og vort Forhold iøvrigt fastlægges.

I Tilslutning til dette Andragende tilskrev Finanshovedbogholder Bjarne og Bankinspektør Eken under 19. November 1940 Fakultetet saaledes:

I Fortsættelse af vor Skrivelse af 2. September d. A. til Fakultetet angaaende vort Forhold som Lærere ved Universitetet og under Henvi-
sing til mundtlige Samtaler derom med Universitetets Rektor og med Dekanen ved Fakultetet skal vi tillade os at meddele, at vor Hens-
stilling til Universitetets Overvejelse nærmere kan præciseres saaledes,

at vi ønsker vor Stilling som Lærer betegnet med en af de sædvanlige for Lærerne dér anvendte Betegnelser — vi havde tænkt os Betegnelse Lektor — og

at vore Lønningsforhold tages op til Revision saaledes, at vore Honorarer, som udgør 500 Kr. for hvert Kursus uden Tillæg af nogen Art, som aldrig har været ændret siden 1917 og som forekommer os urimelig smaa, bliver forhøjet.

Saafermt det sidstnævnte Spørgsmaal paa Grund af de for Tiden herskende vanskelige økonomiske Forhold skulde være vanskeligt at fremme, er vi enige i, at Spørgsmaalets Afgørelse udsættes.

Under 2. December 1940 afgav det rets- og statsvidenskabelige Fakultet til Universitetets Kurator følgende til Undervisningsministeriet stilede Indstilling om disse Andragender:

Idet Fakultetet hoslagt fremsender to af Finanshovedbogholder Hans Bjarne og Bankinspektør Arne Eken indgivne Andragender om, at der fremtidig indrømmes dem Titel af Lektorer, og om, at deres Lønningsforhold tages op til Revision, skal man med Hensyn til Arten og Omfanget af det Arbejde inden for Fakultetets Undervisning, som udføres af Andragerne, fremhæve følgende:

Den obligatoriske Undervisning i Bogholderi finder Sted paa 3 Kursus i hvert Semester, hvert omfattende 60 Undervisningstimer. Af disse Kurser ledes de to af Finanshovedbogholder Bjarne, medens det tredie Kursus, hvori Halvdelen af de i det paagældende Semester indmeldte juridiske Studerende deltager, ledes af Bankinspektør Eken. Den paagældende Kursusleder indtager en meget selvstændig Stilling, og ved den Prøve, hvorved Kursuset afsluttes, deltager han i Censuren af Opgaverne paa lige Fod med Censorerne, af hvilke den ene er en af Fakultetets Professorer eller Lektorer. Det bemærkes herved, at Bedømmelsen for de statsvidenskabelige Studerendes Vedkommende finder Udtryk i en Karakter, som tæller med i det samlede Eksamensresultat.

Som Vederlag for det af dem udførte Arbejde oppebærer Andragerne 500 Kr. for hvert Kursus, hvortil kommer en Ekstraindtægt paa 4 Kr. for hver Opgave ved Bogholderiprøven, svarende til det Beløb, som hver af de to Censorer oppebærer. Antallet af Kandidater ved Bogholderiprøven ligger for Tiden paa over 300 om Aaret.

Under Henviisning til foranstaaende kan Fakultetet anbefale, at der indrømmes Andragerne Titel af Lektorer. Fakultetet maa herved tillige fremhæve, at de begge hører til de allermest kyndige inden for det Fag, hvori de underviser, samt at de lægger et stort Arbejde i Undervisningen, ligesom Fakultetet lægger megen Vægt paa, at Bogholderiundervisningen ledes af saa kvalificerede Lærerkrafter som de paagældende. Dog maa det bemærkes, at der efter Fakultetets Mening ikke kan blive Spørgsmaal om at indrømme dem Sæde i den akademiske

Lærerforsamling. Endelig skal man henstille til det høje Ministerium, at det Andragerne tillagte faste Honorar, der staar i et stærkt Misforhold til det dem paahvilende Arbejde, søges forhøjet fra 500 Kr. til 900 Kr. pr. Kursus.

Efter at Sagen af Universitetets Kurator var blevet forelagt Universitetets Rektor, afgav Rektor under 19. Juni 1941 følgende Udtalelse til Brug ved Sagens Forelæggelse for Ministeriet:

Man kan herfra fuldt ud slutte sig til de af Fakultetet fremsatte Bemærkninger om Betydningen af den paagældende Undervisning, som jo er obligatorisk for de Studerende, og som afsluttes med en obligatorisk Prøve, der for saa vidt angaar de statsvidenskabelige Studerende er et Led i selve den statsvidenskabelige Eksamen. Man finder det derfor rimeligt, at Lærerne bliver beskikkede som Lektorer ved Universitetet. Ligeledes kan man slutte sig til Fakultets Anskuelse om, at Honoraret for Undervisningen er for ringe, og man maa derfor ligesom Fakultetet finde en Forhøjelse nødvendig, saaledes at det bliver muligt altid at sikre Universitetet de bedst kvalificerede Lærere til denne Undervisning.

Man skal derfor bringe i Forslag, at der paa Finansloven for 1942—43 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer søges bevilget to Honorarer til to Lektorer i Bogholderi og Regnskabskritik, det ene for juridiske Studerende, det andet for juridiske og statsvidenskabelige Studerende, saaledes at det førstnævnte Honorar sættes til 1800 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg, det sidstnævnte til 2700 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg, Forskellen begrundet i, at den førstnævnte Lektor skal afholde 2 Kursus aarlig og den sidstnævnte 3 Kursus aarlig. Hvis dette Forslag gennemføres, finder man ingen Anledning til at opretholde Universitetets Konto 15. c. til Lærerne i Bogholderi og for Censur; Indtægten af Betalingen for Deltagelse i Undervisningen foreslaas krediteret Universitetets Konto 14, Underkonto 47, og Udgiften til Censur debiteret Universitetets Konto 9. a. eller en ny Underkonto under Konto 9. Herved bemærkes, at Lærerne i Bogholderi og Regnskabskritik, saafremt de beskikkes som Lektorer, bør have Pligt til — som Tilfældet er med andre af Universitetets Lektorer, som ansættes med Eksaminationspligt — uden særligt Vederlag at fungere som Eksaminatorer (Censorer) ved Prøven i Faget, hvorved den nuværende Udgift til Censur bliver reduceret med en Trediedel.

Den ovenfor foreslaaede Ordning vil ikke betyde nogen nævneværdig Merudgift for Statskassen; for Finansaaret 1939—40 stillede Regnskabet for Undervisningen og Prøven i Bogholderi sig saaledes:

Indtægt af Adgangskort til Undervisningen.....	5675,00 Kr.
— - Gebyrer for Indtegning til Prøven.....	1450,00 —
	ialt... 7125,00 Kr.
Udgift til Lærerne for Afholdelse af Kursus.....	2500,00 Kr.
— - Censur.....	3529,80 —
	<u>6029,80 Kr.</u>

Det ses altsaa, at Indtægten har oversteget Udgiften med et Beløb af 1095,20 Kr. Hvis Lærerne havde været lønnet som Lektorer med de ovenfor foreslaaede Honorarer, vilde Udgiften have stillet sig saaledes i Finansaaret 1939—40 (hvor Tillægget til Honorarer var 5 pCt.):

Udgift til Lærerne for Afholdelse af Kursus.....	4725,00 Kr.
— - Censur.....	2353,20 —
	ialt... 7078,20 Kr.

hvorved altsaa Indtægten vilde have oversteget Udgiften med et Beløb af 46,80 Kr.

Selv om Tillægget til Honorarer nu er 15 pCt., og de under de herskende Konjunkturer ydede Lektorhonorarer derfor bliver noget højere end i Finansaaret 1939—40 vil det ses, at Bogholderiundervisningen og Prøven i Faget selv med den her foreslaaede Ændring af Lærernes Stilling og Forhøjelse af deres Honorarer i Hovedsagen vedblivende vil hvile i sig selv.

Man skal derfor anmode om, at der sker Indstilling til Ministeriet i Overensstemmelse med foranstaaende Forslag.

Efter at Sagen af Universitetet var blevet indsendt til Ministeriet, blev der paa Finansloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1775—76 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. bevilget et Beløb af 4500 Kr. til Honorering af 2 Lektorer i Bogholderi og Regnskabskritik, nemlig 2700 Kr. til den ene Lektor og 1800 Kr. til den anden Lektor. Samtidig udgik Universitetets Konto 15. c. Til Lærerne i Bogholderi og for Censur af Finansloven og under en ny Underkonto f. under Universitetets Konto 9. Censurudgifter blev optaget en Bevilling paa 2500 Kr. til Dækning af Udgifter til Vederlag til Censorer ved Bogholderiprøven; de Studerendes Betaling for Deltagelse i Kurserne og Prøven blev fremtidig taget til Indtægt under Universitetets Konto 28. Eksamensgebyrer m. v.

Efter at disse Bevillinger var blevet gennemført, beskikkede Ministeriet under 5. Maj 1942 efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor Finanshovedbogholder Hans Bjarne og Bankinspektør Arne Eken som Lektorer i Bogholderi og Regnskabskritik ved Københavns Universitet, den førstnævnte for juridiske og statsvidenskabelige Studerende, den sidstnævnte for juridiske Studerende, begge for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne med Forpligtelse til uden særskilt Vederlag at fungere som Censorer ved Prøven i Bogholderi.

h. Cand. med. E. Landboe-Christensens Beskikkelse som Lektor i Anatomi.

(J. Nr. 9 u/41).

Efter at Lektor i Anatomi ved Universitetet, Dr. med. Harald Okkels var blevet udnævnt til Professor i samme Fag ved Universitetet fra den 1. Juli 1941 at regne, jfr. Universitetets Aarbog for 1940—

41, Side 43, blev det saaledes ledigtblevne Lektorat i Anatomi efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor opslaaet ledigt i Forbindelse med den faste videnskabelige Assistentstilling ved Universitetets normal-anatomiske Museum, og under 6. Oktober 1941 blev de indkomne 3 Ansøgninger, nemlig fra honorarlønnet videnskabelig Assistent ved Universitetets normal-anatomiske Museum Cand. med. Erik Andreasen, honorarlønnet videnskabelig Assistent sammesteds, Cand. med. Hans Henrik Jacobsen og Cand. med. Erik Landboe-Christensen af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme disse Ansøgninger nedsatte det lægevidenskabelige Fakultet et Udvalg bestaaende af Professorerne, Dr. med. J. Engelbreth-Holm, Dr. med. E. Dahl-Iversen og Dr. med. Harald Okkels, som under 12. November 1941 afgav følgende Udtalelse:

Vi undertegnede, hvem det af Fakultetet er overdraget at bedømme de til Stillingen som Lektor i Anatomi ved Københavns Universitet indkomne Ansøgninger fra

Prosektor ved Normal-anatomisk Museum, Cand. med. *Erik Andreasen* (f. 1909),

Prosektor sammesteds, Cand. med. *Hans Henrik Jacobsen* (f. 1912) og

Lektor ved Tanglægeskolen, cand. med *Erik Landboe-Christensen* (f. 1908),

skal udtale følgende om Ansøgerne:

De to ældre Ansøgere, Erik Andreasen og Erik Landboe-Christensen har en omtrent lige stor anatomisk Uddannelse, og det er mellem de to, at Valget maa staa. De skal omtales i alfabetisk Orden.

Erik Andreasen tog lægevidenskabelig Eksamen i 1936 med 203 $\frac{1}{3}$ Points. Hans Uddannelse maa anses for tilstrækkelig.

Erik Landboe-Christensen tog lægevidenskabelig Eksamen Sommeren 1934 med 247 $\frac{1}{3}$ Points. I 1937 fik han Universitetets Guldmedaille. Hans Uddannelse maa anses for tilstrækkelig.

Skal man sammenligne disse to Ansøgere, maa det fremhæves, at de begge er kvalificerede, hvad anatomisk Uddannelse angaar. Landboe-Christensen er den ældste og har den største Eksamen. Landboe-Christensen har faaet Universitetets Guldmedaille. Begge agter de at indlevere Disputats i Løbet af Semestret, begge deres Arbejder omhandler normal-anatomiske Emner: om et specielt Vævs Fordeling og kvantitative Forhold i Organismen i de forskellige Aldersklasser. Landboe-Christensens omhandler Brunner-Kirtlerne hos Mennesket, og der foreligger allerede en afsluttet med Universitetets Guldmedaille belønnet Afhandling om dette Emne. Andreasens omhandler Lymfeknuder hos Rotter som Forarbejde til et planlagt Arbejde om Lymfocyternes Rolle i Æggehvidestofskiftet; det er paa Basis af de foreliggende Akter ikke muligt endeligt at bedømme Erik Andreasens videnskabelige Kvalifikationer.

Paa nuværende Tidspunkt maa man efter det foreliggende Materiale indrømme Erik Landboe-Christensen en større Modenhed og viden-

skabelig Klarhed; undertegnede Okkels mener dog ud fra sit personlige Kendskab til det af Andreasen planlagte Arbejde at maatte fremhæve, at det lover godt for hans videnskabelige Fremtid.

Alt i alt maa man saaledes skønne, at Landboe-Christensen maa foretrækkes. Hans større Eksamen, hans Guldmedailleafhandling og hans utvivlsomt større Modenhed har været afgørende.

Efter at denne Udtalelse var blevet tiltraadt af Fakultetet og dettes Indstilling i Overensstemmelse hermed var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev under 30. December 1941 Cand. med. E. Landboe-Christensen beskikket som Lektor i Anatomi ved Københavns Universitet foreløbig for Tiden 1. Januar—31. August 1942 med Forpligtelse til at deltage i Undervisning og Eksamination i Faget efter nærmere Bestemmelse af Professoren i Anatomi.

Om Lektor Landboe-Christensens samtidige Ansættelse i den faste videnskabelige Assistentstilling ved Universitetets normal-anatomiske Museum, se foran Side 20.

Under Hensyn til, at Stillingen som fast videnskabelig Assistent ved Universitetets normal-anatomiske Museum og Stillingen som Lektor i Anatomi ved Universitetet stod ledig i Tiden 1. Juli—31. December 1941, blev der efter Indstilling af det lægevidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor og Kurator bevilget et Vederlag til hver af Institutets honorarlønnede videnskabelige Assisterter for forøget Undervisningsarbejde, nemlig 1000 Kr. til cand. med. Erik Andreasen, som havde varetaget det til Lektorstillingen hørende Arbejde, et Beløb af 500 Kr. til cand. med. H. H. Jacobsen og et Beløb af 500 Kr. til Cand. med. O. Gottlieb.

**i. Omdannelse af Lektoratet i Færøsk til et ekstraordinært
Docentur i samme Fag og Lektor, Dr. phil. Chr. Matras'
Udnævnelse til Docent.**

(J. Nr. 141/41).

Under 16. Februar 1941 tilskrev det filosofiske Fakultets Faggruppe i nordisk Sprog og nordisk Litteratur, Professorerne, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen, Dr. phil. Jón Helgason, Dr. phil. Hans Brix og Ejnar Thomsen Fakultetet saaledes:

I en Skrivelse af 23. Januar d. A. til medunderskrevne Brøndum-Nielsen har den herværende færøske Studenterforening (Hitt Föroyska Studentafelagid) udtalt Ønsket om, at det færøske Lektorat ved Københavns Universitet, der for Tiden indehaves af Dr. phil. Chr. Matras, snarest maatte blive omdannet til et Docentur i samme Fag.

Efter at have drøftet Spørgsmaalet skal Faggruppen udtale følgende:

Det maa af flere forskellige Grunde betegnes som i høj Grad ønskeligt, at der ved Københavns Universitet for Dr. Chr. Matras oprettes

et Docentur, i Betragtning af Forholdene et ekstraordinært Docentur, i færøsk Sprog og Litteratur.

Universitetet har en naturlig Pligt til efter Evne at fremme Studiet af Færøsk og sørge for en tilstrækkelig Undervisning i færøsk Sprog og Litteratur, saavel for nordiske Filologer som for herværende færøske Studenter, af hvilke kun de færreste før deres Studentereksamen har faaet grundig Undervisning i Modersmaalet. Som Lektor har Dr. Matras regelmæssigt afholdt særlige Kursus for færøske Studenter og andre Færinger, der opholder sig her for deres Uddannelses Skyld. Med den Stilling, som det færøske Sprog nu har, vil det være uheldigt for en færøsk Embedsmand ikke skriftligt at beherske Øernes Sprog, men en hertil svarende Uddannelse faar de færøske Studenter ikke før deres Studentereksamen. De af Dr. Matras i de forløbne Aar afholdte Forelæsninger og Øvelser har ogsaa været besøgte af Studenter, der forbedrer sig til Skoleembedseksamen i Dansk og Magisterkonferens i nordisk Filologi, og det kan forventes, at en eller flere af disse vil vælge Specialestudium indenfor Færøsk, hvilket naturligt forudsætter Tilstedeværelsen af en selvstændig Lærerpost i Faget.

Ogsaa den videnskabelige Forskning indenfor færøsk Sprog og Kultur frembyder vigtige Opgaver, som tør forventes at kunne løses tilfredsstillende, dersom Oprettelsen af et Docentur kan sætte Dr. Matras i Stand til under gunstige Vilkaar at fortsætte sin paabegyndte Virksomhed, hvorved han har kvalificeret sig indenfor alle Grene af denne Forskning. Han har samlet og bearbejdet Sprogstof fra det levende Sprog, sammen med Bibliotekar M. A. Jacobsen udgivet en færøsk Haandordbog (1928) og i flere Aar (med Understøttelse af Carlsbergfondet) arbejdet paa en stor videnskabelig færøsk Ordbog. Han har indsamlet Stednavne og bearbejdet en Del af dette Materiale (i sin Disputats), og han er i Gang med fortsatte færøske Stednavnestudier (i Forbindelse med Stednavneudvalget her i København). Han har endvidere drevet omfattende Studier af den meget rige og yderst komplicerede færøske Folkeviselitteratur, idet han har udgivet det paa dette Omraade grundlæggende Værk, Svaboes færøske Visehaandskrifter (udgivet ved Samfundet til Udgivelse af gammel nordisk Litteratur), og han arbejder nu (med Understøttelse fra den danske Stat, Carlsbergfondet og Færøernes Lagting) paa en samlet videnskabelig Udgave af alle færøske Folkeviser, et Værk, der vil være af overordentlig Betydning for den sammenlignende Folkeviseforskning (et Bind af denne Udgave vil foreligge om nogle Maaneder). Endelig har Dr. Matras ogsaa beskæftiget sig med den nyfærøske Litteratur og skrevet en lille færøsk Litteraturhistorie. Som den eneste videnskabeligt uddannede Filolog i et Sprog, der befinder sig paa Vejen fra Almuesprog til Kultursprog, har Dr. Matras ogsaa i det skjulte udfoldet en betydelig vejledende Virksomhed. Han er selv en af Færøernes bedste lyriske Digtere.

Saavel universitetsmæssige som videnskabelige Hensyn maa saaledes siges at tale alvorligt for Oprettelsen af et ekstraordinært Docen-

tur i Færøsk for Dr. Matras, der med sine allerede foreliggende Arbejder maa betegnes som fuldt kvalificeret til at beklæde et saadant Embede, og som under gunstige Arbejdsforhold tør ventes at kunne gennemføre vigtige videnskabelige Opgaver, hvoraf saavel Folkevisseudgaven som Ordbogen maa vurderes højt ved deres nationale og videnskabelige Betydning. I et saa faatalligt Samfund som det færøske kan der ikke forventes til enhver Tid at staa videnskabeligt kvalificerede Kræfter til Raadighed. Det er derfor af Vigtighed, at der, naar en dygtig Videnskabsmand findes, gives ham Mulighed for at tage fat paa de mange foreliggende Opgaver. Det rette Tidspunkt er inde til et saadant Skridt, der kan skabe Betingelser for et Undervisnings- og Forskningsarbejde til Fremme af nordisk Kultur, til Gavn for baade Færøerne og Moderlandet.

Det filosofiske Fakultet sluttede sig under 4. April 1941 til Faggruppens Forslag og indstillede, at det foreslaaede Docentur blev oprettet paa Finansloven for 1942—43, subsidiært, at Bevillingen til Lektoratet i Færøsk blev fornyet for en ny tre-aarig Periode fra den 1. April 1942.

Efter at Forslaget af Universitetet var indsendt til Ministeriet, blev der paa Finansloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1771—72 under Universitetets Konto 2. Lønninger til ekstraordinære Professorer og Docenter, oprettet et ekstraordinært Docentur i Færøsk for Lektor, Dr. phil. Chr. Matras og ved kgl. Resolution af 12. Maj 1942 blev der meddelt ham Ansættelse i Embedet fra den 1. April 1942 at regne.

k. Oprettelse af et Lektorat i dansk Dialektologi for Mag. art. Poul Andersen.

(J. Nr. 216/39).

Under 15. Februar 1938 indgav Professor, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen følgende Forslag til det filosofiske Fakultet:

Under de senere Aars Udvikling indenfor den fonetiske Forskning er denne Videnskabsgren vokset i Omfang og Betydning, og dens Stilling som Led i den sproghistoriske Forskning er i tilsvarende Grad fæstnet. Inden for Modersmaalsundervisningen ved Københavns Universitet har Indførelsen i Fonetiken, anlagt som en Forberedelse til det sproghistoriske Studium, været udført af Undervisningsassistent, Mag. art. Poul Andersen, som har udformet Undervisningen i Faget med en grundig Indsigt og et klart Overblik, hvis udmærkede Resultater Eksaminerne gentagne Gange har dokumenteret. Ved den nye Trefagsordnings Indførelse af dansk Fonetik ved Forprøven har Undervisningen i dette Fag yderligere taget til i Omfang og Betydning. Endelig giver Fagets særlige Tilknytning til de danske Dialekter en naturlig Udvidelse af denne Undervisnings Omraade, med almindelig Orientering i

dansk Dialektologi og Vejledning af Studerende med dialektologisk Speciale.

En naturlig Følge af disse Forhold vil det være, at dette fonetisk-dialektologiske Omraade inden for Faget Dansk faar sin Særstilling markeret og anerkendt ved Oprettelsen af et Lektorat til Afløsning af Undervisningsassistent-Virksomheden. Om de to Stillingers Karakter kan gives følgende nærmere Oplysninger.

A. Assistenten har i den sidste halve Snes Aar:

- 1) forestaaet Undervisningen i dansk Fonetik (Indføring i Rigsmaalets og danske Hoveddialekters Fonetik og Fonematik som Grundlag for Studiet af nordisk, spec. dansk Lydlære). I de senere Aar i 2. Semesters Kursus med et afsluttende 1-Semesters Kursus for Hovedfagsstuderende;
- 2) vejledet og understøttet Hovedfagsstuderende ved Specialeopgaver inden for Fonetik og dansk Dialektologi og assisteret Professorens i nordiske Sprog ved Behandlingen af saadanne afgivne Eksamensopgaver. Endelig undertiden efter Studenternes Opfordring demonstreret Grammofonprøver af danske Dialekter med Forklaring af de fonetiske Ejendommeligheder.

For dette Arbejde har Assistenten i se senere Aar oppebaaret gennemsnitlig 1500—1600 Kr. aarlig (1934: 1429 Kr., 1935: 1176 Kr., 1936: 1685 Kr., 1937: 1967 Kr.).

B. Ved Omdannelsen til Lektorat tænkes dette Arbejde udvidet paa følgende Maade:

- 1) Lektoren forestaar uforandret Undervisningen i Fonetik som Forstudium til dansk og nordisk Lydlære og Lydhistorie og deltager i Eksamensarbejdet (Forprøven og Embedseksamen, naar der foreligger fonetiske Opgaver). Denne fonetiske Undervisning søges ændret saaledes, at den kommer til at omfatte regelmæssig tilbagevendende Øvelser (for alle Danskstuderende) over dialektologisk Lydlære og Dialektoptegnelse, paa Grundlag af Folkemaalssamlingerne (fra 1939 i Universitetsbiblioteket). For Deltagelse i denne Undervisning ydes ingen Afgift fra Studenternes Side.
- 2) Lektoren underviser i dansk Dialektologi (Forelæsninger og Øvelser) og tilrettelægger og understøtter Specialeopgaver inden for dansk Dialektologi, udførte af de Studerende ved Hjælp af de eksisterende Samlinger eller af egne indsamlede Oplysninger. I sidste Tilfælde ledes da Studenternes Indsamlingsarbejde af Lektoren som Dialektinstitutionens Leder. Lektoren deltager desuden i Arbejdet med Eksamensopgaver af dialektal Art. For Deltagelse i Undervisningen ydes ingen Afgift fra Studenternes Side.

Om Mag. art. *Poul Andersen* kan siges, at han som Vejleder for de Studerende, som Leder af Udvalg for Folkemaal og som videnskabe-

lig Forsker er højt kvalificeret, praktisk og videnskabeligt. Specielt anmærkes, at en fonetisk Lærebog til Brug for Universitetsundervisningen, hidtil anvendt i Forelæsningsform, er udarbejdet og kan ventes at foreligge i Bogform inden lang Tid.

Det filosofiske Fakultet sluttede sig under 9. Marts 1938 til dette Forslag og indstillede, at Lektoratet blev oprettet paa Finansloven. for 1939—40 med et Honorar af 3000 Kr. aarlig.

Sagen blev imidlertid ikke fremmet til Finansloven for 1939—40, og Fakultetet gentog da sin Indstilling til de følgende Finanslove, indtil der paa Finansloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1773—74 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer blev optaget en Bevilling til Oprettelse af det paagældende Lektorat, efter Universitetets Indstilling et Beløb af 3600 Kr. som 1. Del af en tre-aarig Bevilling paa 3600 Kr. aarlig i det anførte Øjemed.

Efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Konsistorium blev herefter Mag. art. Poul Andersen under 2. Maj 1942 af Ministeriet beskikket som Lektor i dansk Dialektologi ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne.

1. Oprettelse af et Lektorat i centralasiatiske Sprog med særligt Hensyn til Tyrkisk for Dr. phil. Kaare Grønbech.

(J. Nr. 220/39).

Under 28. Februar 1939 indgav Professorerne, Dr. phil. Kr. Sandfeld, Dr. phil. Louis Hjelmslev og Docent, Dr. phil. Kurt Wulff følgende Forslag til det filosofiske Fakultet:

Undertegnede Medlemmer af det filosofiske Fakultet tillader sig herved at foreslaa, at Fakultetet indgiver Andragende til Undervisningsministeriet om Oprettelse af et Lektorat i Tyrkisk for Dr. phil. Kaare Grønbech.

En Undervisning i tyrkiske Sprog kan ikke indpasses under nogen af de Lærestole, som Universitetet for Tiden disponerer over, og vil derfor ikke kunne varetages, med mindre der antages særlige Lærerkrafter hertil. Det er af flere Grunde ønskeligt, at Fakultetet sørger for en saadan Undervisning. Fakultetets hele Virksomhed tager Sigte, ikke blot paa en videnskabelig Undervisning i bestemte Sprogomraader, men ogsaa — i nøjeste Forbindelse hermed — paa en almindelig sprogvidenskabelig Orientering, og det er fra dette Synspunkt af Vigtighed, at den videnskabeligt studerende, der søger Fakultetets Undervisning, ikke savner Vejledning i noget af de Sprogomraader, der er stærkest opdyrkede fra sammenlignende Synspunkt. Den tyrkiske Sprogæt hører ubestrideligt til disse Sprogomraader; en Undervisning i Tyrkisk gives derfor ogsaa regelmæssigt ved adskillige andre Universiteter, baade i og uden for Norden. Siden Tiden omkring Aarhundredskiftet har der ved vort Fakultet lejlighedsvis været læst over tyrkiske

Sprog af Lærerkrafter, der dog for en væsentlig Del var viede til andre Formaaler, og som desuden nu er forsvundne eller helt optagne af anden nødvendig Virksomhed under Fakultetet.

Hertil kommer, at Københavns Universitet kan siges at have særlige videnskabelige Forpligtelser paa det nævnte Omraade. Grundlaget for den sammenlignende Udforskning af de tyrkiske Sprog er for den væsentlige Del tilvejebragt af danske Videnskabsmænd, i første Række af Vilhelm Thomsen gennem hans Tydning af de oldtyrkiske Orkhon-Indskrifter. Dansk Videnskab bør ikke forsømme at forblive denne Tradition tro, saa længe den disponerer over værdifulde Krafter, som er i Stand til at føre den videre.

Dette synes netop nu at være Tilfældet, idet Dr. Kaare Grønbech med fremragende Dygtighed har viet sine Krafter til Studiet af de tyrkiske Sprog, og det forekommer derfor ønskeligt at søge Dr. Grønbech knyttet til Universitetet. I sin Disputats, »Der türkische Sprachbau I«, 1936, har Grønbech leveret det første, omfangsrige Bind af en stor sammenlignende Karakteristik af de tyrkiske Sprogs Bygning, som er planlagt og udført med overlegen Dygtighed og stor Skarpsindighed og Grundighed. Dette Arbejde, der er det første i sin Art, afgiver et planmæssigt Grundlag for Fremtidens Forskning paa dette Omraade. Gennem dette Arbejde er de tyrkiske Sprog endnu mere end hidtil kommet til at indtage en central Plads i den almene og sammenlignende Sprogvidenskab. Dr. Grønbech har yderligere dygtiggjort sig som Turkolog gennem en Studierejse til Tyrkiet i 1937 og nylig gennem sin Deltagelse i den etnografiske Ekspedition til Østmongoliet sammen med H. Haslund-Christensen. Han har ogsaa paa andre Maader givet Bidrag til den videnskabelige Turkologi og Mongolistik, dels ved sin Ledelse af den store Facsimile-Publikation »Monumenta Linguarum Asiae Maioris«, hvortil han selv har besørget første Bind (1936), indeholdende en med Indledning forsynet Facsimile-Udgave af det for tyrkisk Sprogforskning meget vigtige Haandskrift Codex Cumanicus, og dels ved sine Oversigter over ny turkologisk og mongolistisk Litteratur i Archiv für vergleichende Phonetik. Sammen med Docent, Dr. Kurt Wulff forbereder han med Understøttelse af Carlsbergfondet og Rask-Ørsted Fondet en Udgave af de oldtyrkiske Indskrifter paa Grundlag af Vilhelm Thomsens Papirer, og efter Opfordring af Akademiet i Wien har han paataget sig at bearbejde og udgive et større Antal čuvašiske Folkesange til Offentliggørelse i Akademiets Publikation af Folkesange optegnede i østrigske Fangelejre under Verdenskrigen. Det kan sluttelig anføres, at Dr. Grønbech i Efteraarsemestret 1936 har læst som Privatdocent over Oldtyrkisk for Begyndere.

Det filosofiske Fakultet sluttede sig under 17. Marts 1939 til dette Forslag og indstillede, at Lektoratet blev oprettet paa Finansloven for 1940—41 med et Honorar af 3000 Kr. aarlig.

Sagen blev imidlertid ikke fremmet til Finansloven for 1940—41 og under 7. Februar 1940 stillede Professorerne Sandfeld og Louis

Hjelmslev paany Forslag til Fakultetet om Oprettelse af Lektoratet med følgende Skrivelse:

Undertegnede Medlemmer af det filosofiske Fakultet tillader sig herved at anmode om Genindsendelse af det den 28. Februar 1939 af os sammen med nu afdøde Docent, Dr. K. Wulff til Fakultetet indgivne Andragende om Oprettelse af et Lektorat i Tyrkisk for Dr. phil. Kaare Grønbech.

Idet vi henviser til den i vor tidligere Skrivelse givne Begrundelse, beder vi om, at yderligere følgende nye Momenter maa blive fremførte ved Forslagets Genindsendelse:

Foruden de Motiver af rent sprogvidenskabelig Art, hvorpaa vi især lagde Vægt i Skrivelsen ifjor som Begrundelse af Ønskeligheden af en regelmæssig Undervisning i tyrkiske Sprog ved Universitetet, henleder vi Opmærksomheden paa, at flere tyrkiske Skriftsprog, i første Række den tyrkiske Stats Sprog, Osmannisk, tillige fortjener at doceres af Hensyn til den stadig større Rolle, som de paagældende Folkeslag spiller i den almindelige Kultur.

Efter at Docent, Dr. K. Wulff er afgaaet ved Døden, har Universitetet blandt sine Lærere ingen Repræsentant for Udforskningen af de betydelige og udstrakte Kultur- og Sprogomraader i Central- og Østasien, der siden Vilh. Thomsens grundlæggende Indsats har været et væsentligt Led i dansk filologisk Tradition. Efter Dr. Wulffs Død er Dr. Grønbech den eneste i Danmark, der er i Besiddelse af de Kundskaber, som er Forudsætningen for at føre denne Tradition videre. Gennem sin nylige Deltagelse i den etnografiske Ekspedition til Østmongoliet sammen med H. Haslund-Christensen har Dr. Grønbech yderligere dygtiggjort sig til en Indsats paa hele dette Omraade; hans Interessekreds indskrænker sig ikke nu, som oprindelig, til det rent sproglige og til den — i sig selv meget vidtstrakte — tyrkiske Sprogfamilie; han har udvidet sin Interessekreds mod Øst til at omfatte ogsaa de mongolske Sprog, til hvilke han paa Ekspeditionen har erhvervet Førstehaandskendskab, og til Bearbejdelsen af det Materiale, han her har indsamlet, tør der stilles ikke ringe Forventninger; gennem hele dette Arbejde har Grønbech desuden faaet Lejlighed til at orientere sig i de historiske og kulturelle Forhold i det østlige Asien.

Efter sin Hjemkomst fra Ekspeditionen har Dr. Grønbech paany genoptaget sin Virksomhed som Privatdocent, idet han i indeværende Semester har paabegyndt nye Øvelser over Osmannisk for Begyndere.

Det vilde være særdeles ønskeligt, om Universitetet kunde sikre sig Dr. Grønbechs stadig betydeligere videnskabelige Arbejdskraft og give ham Mulighed for at udfolde den paa en sikrere Basis og inden for de naturlige Rammer, som alene en Universitetsstilling afgiver.

I Henhold til dette og det tidligere Forslag indstillede det filosofiske Fakultet paany under 19. Marts 1940, at Lektoratet blev oprettet paa Finansloven for 1941—42, dog at Fakultetet, under Hensyn til den Udvidelse, som Dr. Grønbechs Arbejdsomraade i Mellemtiden var

undergaaet, foreslog, at det paagældende Lektorat blev benævnt: »Lektorat i centralasiatiske Sprog med særligt Hensyn til Tyrkisk«.

Sagen blev imidlertid heller ikke fremmet paa Finansloven for 1941—42, og Fakultetet gentog da sit Forslag til Finansloven for 1942—43, og herefter blev der paa denne Finanslov, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1775—76, under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer m. fl. optaget en Bevilling paa 3000 Kr. som 1. Del af en tre-aarig Bevilling paa 3000 Kr. aarlig til Opretelse af det paagældende Lektorat.

Efter Indstilling af det filosofiske Fakultet og Konsistorium blev herefter Dr. phil. Kaare Grønbech under 7. Maj 1942 af Ministeriet beskikket som Lektor i centralasiatiske Sprog med særligt Hensyn til Tyrkisk ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne.

m. Professor, Dr. phil. J. Hjeltslevs Afgang fra Universitetet og Professor ved den polytekniske Lærestanstalt, Dr. phil. Børge Jessens Udnævnelse til Professor i Matematik.

(J. Nr. 445/39).

Ved kgl. Resolution af 2. Februar 1940 blev der meddelt Professor i Matematik, Dr. phil. Johs. Hjeltslev Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1940 at regne.

Efter at det saaledes ledigtblevne Embede efter Indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt, blev under 23. Februar 1940 den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra Professor i Geometri ved den polytekniske Lærestanstalt, Dr. phil. Børge Jessen af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Endnu inden det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet havde udtalt sig om denne Ansøgning, tilskrev Ansøgeren, Professor Børge Jessen under 15. April 1940 Universitetets Rektor, at han under Hensyn til de indtrufne Omstændigheder*) vilde anse det for særdeles ønskeligt, om Universitetet kunde træffe saadanne Foranstaltninger, at Embedets Besættelse midlertidigt kunde udsættes. Efter at denne Skrivelse var blevet tilstillet det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet til Erklæring, anmodede Fakultetet i en Erklæring af 20. April 1940 om, at Besættelsen af det ledige Embede blev udsat indtil videre, og at der blev skabt Udvej for, at Professor, Dr. phil. Johs. Hjeltslev kunde fungere videre i Embedet efter den 31. August 1940.

Efter at denne Erklæring var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 10. Maj 1940 den Professor, Dr. phil. J. Hjeltslev tidligere meddelte Afsked fra sit Embede som Professor i Matematik ved Københavns Universitet fra den 31. August 1940 ophævet.

*) Den tyske Besættelse af Danmark den 9. April 1940.

Efter at Professor Hjeltslev den 4. Marts 1942 paany havde indgivet Ansøgning om Afsked, blev denne bevilget ved kgl. Resolution af 8. Maj 1942 fra den 31. August 1942 at regne, og efter at Embedet paany havde været opslaaet ledigt, blev den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra Professor i Geometri ved den polytekniske Lærestalt, Dr. phil. Børge Jessen af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme denne Ansøgning nedsatte det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 et Udvalg bestaaende af Professorerne, Dr. phil. J. Hjeltslev, Dr. phil. N. E. Nørlund og Dr. phil. Harald Bohr. Dette Udvalg afgav under 30. Maj 1942 følgende Indstilling til Fakultetet:

Ansøgeren, Professor i Geometri ved Danmarks tekniske Højskole, Dr. phil. Børge Jessen er en betydelig Videnskabsmand, og hans matematiske Produktion er omfattende og mangesidig. Blandt de vægtige Bidrag han har givet til forskellige matematiske Discipliner, kan særlig fremhæves:

Hans Undersøgelser over Rum af uendelig mange Dimensioner og den i Sammenhæng dermed udviklede Teori for Fourierrækker af uendelig mange Variable.

En Række Arbejder vedrørende almindelige Uligheder, der har ført til vigtige og i høj Grad afrundede Resultater.

Hans dybtgaaende Studier over Værdifordelingsproblemer, ved hvilke det bl. a. er lykkedes at give den fuldstændige Løsning af et klassisk Problem af Lagrange vedrørende trigonometriske Polynomiers Argumentvariation.

Professor Jessen er i Besiddelse af et stærkt videnskabeligt Initiativ og behersker i sjælden Grad Matematikkens forskellige Hjælpemidler. Han har samarbejdet med en Række Matematikere i forskellige Lande, og han nyder stor international Anseelse som en af de betydeligste Matematikere af den yngre Generation.

Professor Jessen er tillige en fortrinlig Lærer besjælet af dyb Interesse for Undervisningen. Igennem en Række Aar har han — ved Siden af sit Undervisningsarbejde først paa Landbohøjskolen og senere paa Polyteknisk Lærestalt — som Privatdocent ved Universitetet udført et overordentlig fortjenstfuldt og af de Studerende paaskønnet Arbejde.

Ansøgeren maa anses for at være i høj Grad kvalificeret til det omhandlede Professorat; vi indstiller derfor, at det ledige Professorat i Matematik besættes med Professor, Dr. phil. Børge Jessen.

Efter at denne Indstilling var blevet enstemmig tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 18. Juli 1942 Professor i Geometri ved den polytekniske Lærestalt; Dr. phil. Børge Jessen udnævnt til Professor i Matematik ved Københavns Universitet fra den 1. September 1942 at regne.

n. Professor O. B. Bøggilds Afgang fra Universitetet og Afdelingsgeolog, Dr. phil. Arne Noe-Nygaards Udnævnelse til Professor i Mineralogi.

(J. Nr. 296/41).

Ved kgl. Resolution af 3. November 1941 blev der meddelt Professor i Mineralogi O. B. Bøggild Afsked efter Ansøgning paa Grund af Alder med Pension fra den 31. August 1942 at regne.

Efter at det saaledes ledigtblevne Embede efter Indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt, blev under 26. November 1941 de indkomne 5 Ansøgninger, nemlig fra Dr. phil. Svend Aage Andersen, fast videnskabelig Assistent ved Universitetets mineralogisk-geognostiske Museum, Mag. scient. Hans Clausen, fast videnskabelig Assistent sammesteds, Dr. phil. Helge Gry, Dr. phil. Kaj Hansen og Afdelingsgeolog ved Danmarks geologiske Undersøgelse, Dr. phil. Arne Noe-Nygaard af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme disse Ansøgninger nedsatte det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet et Udvalg bestaaende af Professorerne O. B. Bøggild og Dr. phil. Niels Nielsen samt Professor i Geologi og Mineralogi ved Lunds Universitet, Dr. phil. Assar Hadding. Dette Udvalg afgav under 24. Februar 1942 følgende Indstilling til Fakultetet:

Paa Grundlag af de foreliggende Ansøgninger bilagt med Særtryk af Ansøgenes Publikationer, deri indbefattet de i Manuskript og Korrektur indleverede Arbejder, skal Bedømmelsesudvalget herved afgive nedenstaaende Indstilling om Besættelsen af Embedet som Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet.

Embedet søges af:

1. Dr. phil. Svend Aage Andersen, f. 13. Maj 1901.
2. Mag. scient. Hans Carl Eisenreich Clausen, f. 11. Maj 1898.
3. Dr. phil. Helge Nielsen Gry, f. 1. Maj 1905.
4. Dr. phil. Kaj John Christian Hansen, f. 16. December 1896.
5. Dr. phil. Arne Noe-Nygaard, f. 30. Juli 1908.

Alle Ansøjerne er uddannede ved Københavns Universitet.

1. *Svend Aage Andersen*, Mag. scient. i Geologi 1926, har 1926—1927 studeret ved Geokronologiska Institutet ved Stockholms Högskola, samtidig med at han har gennemgaaet et privat Kursus i Mineralogi hos Professor, Dr. Percy Quensel. I 1929 fik han Universitetets Guldmedaille, og i 1932 forsvarede han en Afhandling for den filosofiske Doktorgrad. I 1930—31 var han Stipendiat ved University of Michigan U.S.A.

I Aarene 1931—39 var han Assistent ved Danmarks Geologiske Undersøgelse, 1939—40 ved »The Danish-American Prospecting Co.«,

og Maj 1940 oprettede han et privat geologisk Firma for praktisk-geologiske Undersøgelser i Danmark.

Hans videnskabelige Arbejde falder for største Delen inden for Kvartærgeologien. Hovedarbejdet er »Om Aase og Terrasser inden for Susaa's Vandomraade« (Disputats 1931). En anden Afdeling indeholder en Række Afhandlinger om de eocæne Askelag i Danmark og Nordvesttyskland. Foruden nogle mindre Arbejder navnlig af kvartærgeologisk Art har han desuden offentliggjort en Række oplysende og populære Skrifter, blandt hvilke maa fremhæves: »Det danske Landskabs Historie« 1933. Hans videnskabelige Arbejder paa de ovenfor nævnte Omraader er ikke af en saadan Betydning, at de efter vor Mening kan opveje den Mangel, at hans Produktion savner Arbejder inden for de mineralogisk-petrografiske Discipliner, og vi mener derfor ikke at kunne anse Dr. phil. Svend Aage Andersen for kvalificeret til det ledige Embede.

2. *Hans Carl Eisenreich Clausen*, Mag. scient. i Geologi 1924. I 1923 har han gjort et Studieophold hos Professor, Dr. Assar Hadding i Lund og i 1925 hos Professor, Dr. V. M. Goldschmidt i Oslo samt i 1930 hos Professor, Dr. G. Aminoff i Stockholm, med Krystallografi som særligt Studieobjekt.

Siden 1925 har han været knyttet til Universitetets Mineralogiske Museum som Assistent, fra 1928 som Assistent hos Professor mineralogiæ. Han har i en Aarrække deltaget i eller ledet Øvelser for geologiske Studerende og har desuden deltaget i anden højere Undervisning. Han maa endvidere anses for at være fortrolig med Museets Organisation, Biblioteket og Samlingerne.

Hans vigtigste videnskabelige Arbejder omfatter røntgenografiske Undersøgelser af Lerarter og Undersøgelser over Krystalstrukturer. Han godtgør heri, at han er fortrolig med de paagældende Studiers Teknik og Teori. Trods Afhandlingernes kvantitativt ringe Omfang repræsenterer de et betydeligt Arbejde. De hidtil opnaaede Resultater er ret beskedne, men Forfatteren viser betydelig kritisk Evne ogsaa over for egne Resultater, og paa visse Punkter har disse Studier ikke ringe Perspektiv.

Paa Grund af det snævre Felt, indenfor hvilket Ansøgeren har udført sit videnskabelige Arbejde, mener vi imidlertid ikke at kunne anse ham for kvalificeret til det ledige Embede.

3. *Helge Nielsen Gry*, Cand. mag. (med Udmærkelse) 1929, Mag. scient. i Geologi 1932. I 1933 fik han Universitetets Guldmedaille, og i 1936 erhvervede han den filosofiske Doktorgrad paa Afhandlingen: *Petrology of the Paleocene Sedimentary Rocks of Denmark*. Han har studeret en kortere Periode ved forskellige videnskabelige Instituter i Vesteuropa.

Siden 1930 har han været knyttet til Universitetets Mineralogiske Museum, fra 1933 som Assistent for Professor mineralogiæ. I over 10

Aar har han medvirket ved den mineralogiske og krystallografiske Undervisning. Desuden har han været Sommerassistent ved Danmarks Geologiske Undersøgelse og har assisteret Professor Knud Jessen ved Pollenanalyser.

I 1931 har han deltaget i Dr. Karen Callisens Rejse til Ivigtut. I 1938—41 har han været knyttet til Vadehavsundersøgelserne, og i 1939 har han deltaget i Den danske Ekspedition til Nugssuak.

Hans videnskabelige Arbejde falder i det væsentlige inden for Sedimentpetrografen, og han har i denne Disciplin præsteret en Række Arbejder, der i kvalitativ og kvantitativ Henseende indtager en meget smuk Plads. Blandt hans Arbejder er navnlig Grund til at fremhæve den ovennævnte Disputats samt »Eine Methode zur Charakterisierung der Kornverteilung klastischer Sedimente«. Geol. Rundschau 1938 og »Quantitative Untersuchungen über den Sinkstofftransport durch Gezeitenströmungen« Fol. Geogr. Danica. 1942.

Hans Arbejde bærer Præg af teknisk Omhu og samvittighedsfuld Dygtighed. Hans Vurdering af Materialet vidner om en sund kritisk Indstilling over for Tolkningen af de vundne Analyseresultater. Han har ydet selvstændige Bidrag til Sedimentanalysens Theori og Teknik, navnlig med Hensyn til Beregningsmaaderne og den grafiske Fremstilling af Fordelingsforholdene for de forskellige Kornstørrelsesintervaller. I Afhandlingen af 1942 har han givet væsentlige Bidrag til Forstaaelsen af Opslemningers Sammenhæng med de fysiografiske Faktorer i det danske Vadehav og har derigennem ydet et vægtigt Bidrag til Kundskaben om Materialetransporten i dette Farvand.

Hans anselige videnskabelige Produktion, hans Grundighed og hans eksakte Problembehandling vidner om meget betydelige Evner. Hans skriftlige Fremstilling er præget af Klarhed og Soberhed. Hans Uddannelse er god, om end man kunde have ønsket, at han i noget højere Grad havde faaet Lejlighed til at supplere sin Uddannelse ved fremmede Universiteter, og at hans videnskabelige Produktion havde haft noget større Bredde ogsaa inden for de mineralogisk-petrografiske Discipliner.

Vi maa imidlertid anse ham for udmærket egnet til at overtage Embedet som Professor.

4. *Kaj John Christian Hansen*, Cand. mag. 1930 (Naturhistorie og Geografi). Dr. phil. 1936 paa Afhandlingen: »Die Gesteine des Unterkambriums auf Bornholm«. Ingen Uddannelse ved fremmede Universiteter. Har siden 1930 været beskæftiget ved videnskabelige Studier og beklæder fra 1939 en Stilling som Assistent ved Danmarks tekniske Højskole. I Sommeren 1941 har han planlagt og ledet en Undersøgelse af Naturforholdene i Præstø Fjord i Samarbejde med Zoologer, Botanikere og Hydrografer.

Hans videnskabelige Arbejder omhandler især Bornholms Palæozoicum, navnlig de kambriske Aflejringer, blandt hvilke vi finder An-

ledning til især at fremhæve hans Arbejde om Bjergarterne i Bornholms Mellem- og Øvre kambrium (Manuskript 1942), samt nogle palæogeografiske Behandlinger af Aflejringerne fra denne Periode i det baltske Omraade. Nævnes maa endvidere en Oversigt over de bornholmske Juradannelser.

Hans større Arbejder er meget bredt skrevne. En meget stor Del af dem er Lokalitetsbeskrivelser og Referater af Litteratur. Det fremgaar ikke af Afhandlingerne, om Forfatteren behersker de moderne petrografiske Metoder, lige saa lidt som de viser, at han behersker nogen Del af det mineralogiske Forskningsomraade.

Hans videnskabelige Teknik er svag, og hans Dømmekraft er ikke altid helt sikker. Da saavel hans Arbejdsomraade som hans Uddannelse i det hele taget er meget begrænset, og under Hensyntagen til de oven anførte Betragtninger, mener vi ikke at kunne anse ham for kvalificeret til at overtage Embedet som Professor.

5. *Arne Noe-Nygaard*, Mag. scient. i Geologi 1933. Dr. phil. 1937. Har 1930 studeret ved Stockholms Höskola og 1933—35 i Upsala med Mineralogi, Petrografi og regional Geologi som Studieobjekt. Har desuden studeret i Glasgow og London. Deltager i Ekspeditioner til Østgrønland 1929, 1930 og 1931—34, dels som Assistent, dels som selvstændig Forsker. 1939 var han Deltager i den danske Nugssuak-Ekspedition til Vestgrønland. Har desuden deltaget i Vatnajökull-Ekspeditionen 1936 og har ledet den geologiske Kortlægning af Færøerne fra 1938. Ydermere har han deltaget i Danmarks Geologiske Undersøgelser Arbejde, saaledes Dybdeboringen ved Harte, den geologiske Kortlægning i Sønderjylland, geofysiske Arbejder samt Boringer efter Kul paa Bornholm.

1936—38 var han Assistent paa Mineralogisk Museum, derefter ved Danmarks Geologiske Undersøgelse, hvor han nu beklæder Stillingen som Afdelingsgeolog.

Hans videnskabelige Arbejde spænder i Betragtning af hans unge Alder forbavsende vidt og omfatter Mineralogi, Petrografi, Stratigrafi, regional og almen Geologi. Hans Themaer er hentede fra Vestgrønland, Østgrønland, Island og Færøerne. Hans tidligere Arbejder fra Grønland er i det væsentlige deskriptive, men han har i stigende Grad forstaaet i sine senere Arbejder at optage og behandle Problemer af stor videnskabelig Rækkevidde. Dette gælder navnlig Manuskriptarbejdet »The Plateau-Basalts of Svartenhuk Peninsula«. Han viser i disse Arbejder, at han fuldt ud behersker den petrografiske og mineralogiske Teknik. Undersøgelserne gør Indtryk af at være særdeles vel gennemførte, og han behandler sine Resultater med stor Skønsomhed. Fremstillingen er velordnet og systematisk. Et af de mest selvstændige Arbejder er efter vor Formening: »Sub-Glacial Volcanic Activity in Ancient and Recent Time« 1940, hvori han paa en elegant Maade redegør for meget indviklede bjærgartmæssige Resultater af subglaciale Eruption-

ner. Dette Arbejde er paa flere Maader banebrydende og vil formentlig blive et af Hovedværkerne i den kommende Udforskning af Island.

Han er desuden fortrolig med den moderne Tektonik og er en af de faa danske Geologer, som har et virkeligt Førstehaandskendskab til tektoniske Arbejdsmethoder. Hans Arbejde i det østgrønlandske Geosynklinalomraade er i denne Sammenhæng betydningsfuldt. Ligeledes bør fremhæves hans Kendskab til recent og subrecent Vulkanisme.

Han er utvivlsomt i Besiddelse af meget betydelige videnskabelige Evner. Ikke blot behersker han Laboratorietekniken, men han har meget værdifulde Evner som Felt-Geolog. Han er en idérig og selvstændig Forsker med en stor Erfaring og en meget alsidig, international Uddannelse.

Vi naa derfor anse ham for at være udmærket egnet til at overtage Embedet som Professor.

Blandt de fem Ansøgere er der to, som ved deres Uddannelse og ved Arten og Omfanget af deres videnskabelige Produktion maa anses for at være de andre overlegne, og som begge er fuldt kvalificerede til at overtage Embedet som Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet.

Disse er Dr. phil. Helge Nielsen Gry og Dr. phil. Arne Noe-Nygaard.

Vi maa imidlertid af disse anse Dr. Arne Noe-Nygaard for at have visse Fortrin frem for Dr. Helge Nielsen Gry, og vi skal i denne Sammenhæng frem for alt paapege hans meget store og flersidige Uddannelse, hans omfangsrige, lødige og delvis meget selvstændige Produktion og tillige hans Erfaring i feltgeologiske Arbejder. Vi maa i Overensstemmelse hermed indstille, at det ledige Embede som Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet besættes med Dr. phil. Arne Noe-Nygaard.

Udvalgets Indstilling blev i Overensstemmelse med § 5 i den fornævnte kgl. Anordning af 15. Maj 1932 tilstillet Ansøgerne, af hvilke Mag. scient. Hans Clausen, Dr. phil. Helge Gry og Dr. phil. Kaj Hansen indsendte Svarskrivelser. Indstillingen blev derefter behandlet paa Fakultetets Møde den 10. Marts 1942. Ved en Afstemning om Indstillingen faldt 3 Stemmer for denne og 13 imod, hvorefter der i Henhold til den oftnævnte Anordnings § 6, Stk. 1, Pkt. 4 vilde være at afholde Konkurrence om Embedet, hvortil efter Fakultetets Bestemmelse i Henhold til Anordningens § 6, Stk. 3 kun Dr. phil. Helge Gry og Dr. phil. Arne Noe-Nygaard fik Adgang. De af tre af Ansøgere fremsatte Bemærkninger til Udvalgsindstillingen tog Fakultetet til Efterretning. Fakultetet indstillede herefter, at der i Henhold til kgl. Resolution blev nedsat en Konkurrencekomité, bestaaende af Fakultetets Dekanus, Professor, Dr. phil. A. Langseth som Formand, Professorerne O. B. Bøggild, Dr. phil. Niels Nielsen, Dr. phil. Knud Jessen samt Professor i Geologi og Mineralogi ved Lunds Universitet, Dr. phil. Assar Hadding,

alle valgte af Fakultetet, fremdeles Direktør for Danmarks geologiske Undersøgelse, Dr. phil. H. Ødum, Docent i Geologi ved Danmarks tekniske Højskole A. Rosenkrantz og Professor i Geologi med Petrografi og Mineralogi ved Uppsalas Universitet, Dr. phil. Helge Backlund, alle valgte af Undervisningsministeriet. Endvidere indstillede Fakultetet, at Konkurrencen for hver af Deltagerne kom til at omfatte 3 Forelæsninger, deraf een over selvvalgt Emne og to, hvis Emner og Forberedelsestid blev fastsat af Konkurrencekomiteen og blev fælles for begge Deltagere, og endelig indstillede Fakultetet, at det nærmere vedrørende Konkurrencen, derunder Tidspunktet for dens Afholdelse, blev overladt til Konkurrencekomiteen.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev der ved kgl. Resolution af 19. Maj 1942 nedsat en Konkurrencekomité, som foreslaaet af Fakultetet, og under 26. s. M. bifaldt Ministeriet de af Fakultetet foreslaaede Bestemmelser for Konkurrencens Afholdelse.

Konkurrencen holdtes den 11., 15. og 19. Juni 1942. Deltagernes Rækkefølge blev fastsat ved Lodtrækning. Forelæsningerne holdtes saaledes:

Forelæsninger over selvvalgt Emne: Den 11. Juni 1942 Kl. 10—11: Dr. phil. Helge Gry: Glimmer- og Lermineralernes Struktur og Sammensætning; Kl. 11—12: Dr. phil. Arne Noe-Nygaard: De vulkanske Materialer.

Forelæsningerne over bundne Emner, fælles for begge Deltagere blev afholdt med 3 Døgns Forberedelse til hver Forelæsning. Den første, hvis Emne af Konkurrencekomiteen blev fastsat til: Geosynklinalteorien, holdtes den 15. Juni 1942, Kl. 10—11: Dr. phil. Arne Noe-Nygaard, Kl. 11—12: Dr. phil. Helge Gry; den anden, hvis Emne af Konkurrencekomiteen blev fastsat til: Den nordeuropæiske Kridtformations Palæogeografi med særligt Henblik paa Danmark, holdtes den 19. Juni 1942, Kl. 10—11: Dr. phil. Helge Gry, Kl. 11—12: Dr. phil. Arne Noe-Nygaard.

Den 19. Juni 1942 afgav Konkurrencekomiteen følgende Indstilling til Ministeriet:

Efter at Komiteen i Henhold til § 8 i kgl. Anordning af 15. Maj 1932 om Regler for Ansættelse af Professorer ved Københavns Universitet har drøftet og gennemgaaet Ansøgernes vita ante acta, videnskabelige Produktion og Udfaldet af de afholdte Forelæsninger, har Komiteen delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet (undertegnede Backlund, Hadding, Jessen, Langseth, Niels Nielsen, Rosenkrantz og Ødum) indstiller Dr. phil. Arne Noe-Nygaard, Mindretallet (undertegnede Bøggild) indstiller Dr. phil. Helge Gry til det ledige Embede. Det tilføjes, at da Professor Hadding, Lund, fik meddelt Indrejsetilladelse saa sent, at han først ankom til København Fredag den 19. Juni Kl. 16 og saaledes ikke har overværet Forelæsningerne, stemmer Professor Hadding alene paa Grundlag af Ansøgernes vita ante acta og videnskabelige Produktion.

Herefter blev ved kgl. Resolution af 3. August 1942 Afdelingsgeolog, Dr. phil. Arne Noe-Nygaard udnævnt til Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet fra den 1. September 1942 at regne.

o. Oprettelse af et ordinært Professorat i Forsikringsmatematik.
(J. Nr. 160/41).

Under 14. Januar 1941 tilskrev ekstraordinær Professor i Forsikringsmatematik, Dr. phil. J. F. Steffensen det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet saaledes:

Ved min Afgang fra Universitetet, der senest finder Sted, naar jeg i 1943 fylder 70 Aar, opstaar Spørgsmaalet om Besættelsen af min Lærestol, der oprindelig var et Docentur, men i 1923 erstattedes af et ekstraordinært Professorat. De Grunde, der i sin Tid motiverede denne Omdannelse, navnlig Fagets og Undervisningens Karakter og Omfang, er vedblivende tilstede; jeg bemærker særligt, at Antallet af forsikringsvidenskabelige Studerende, som i 1923 var 23, i 1940 var vokset til 65. Det kan næppe bestrides, at den, der paa forsvarlig Maade skal varetage en saadan Stilling, bør kunne betragte den som sin Livsgerning uden at skulle være nødt til at søge den væsentligste Del af sine Indtægter paa andre Omraader. For Aktuarvidenskabens Vedkommende maa der regnes med den Mulighed, at de, som er bedst kvalificerede til at overtage Undervisningen og føre denne Videnskabsgren videre, maaske, naar Lærestolen skal besættes, er ansatte i praktiske og meget krævende Stillinger, som de kun vilde kunne bevæges til at opgive, dersom der bliver Tale om et Professorat og ikke blot om et Docentur. Jeg tillader mig derfor at henstille, at Universitetet foranlediger, at der senest ved min Fratræden oprettes et ordinært Professorat i Forsikringsmatematik til Afløsning af den nuværende Lærestol. Jeg fremkommer med denne Henstilling allerede nu, fordi det er af Vigtighed, at det ordinære Professorats Eksistens vides sikret nogen Tid forinden det Tidspunkt, hvor der bliver Tale om Besættelsen, saaledes at eventuelle Ansøgere faar den fornødne Tid til deres Overvejelser og Dispositioner.

Det tilføjes, at Omdannelsen af det af mig beklædte ekstraordinære Professorat til et ordinært kan foretages uden Forøgelse af tilvante Udgifter.

Endelig bemærkes, at det er mig bekendt, at de to betydningsfulde Organisationer »Assurandør-Societetet« og »Den danske Aktuar-Forening« paa Grund af Fagets samfundsmæssige Betydning er stærkt interesserede i, at Lærestolen i Forsikringsmatematik vedbliver at være et Professorat og ikke paany bliver et Docentur.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet sluttede sig under 13. Marts 1941 til dette Forslag, som derefter af Universitetet blev indstillet til Optagelse paa Forslag til Normeringsloven for 1942—43.

Herefter blev der paa Normeringsloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 3177 oprettet et ordinært Professorat i Forsikringsmatematik ved Københavns Universitet.

**p. Oprettelse af et Lektorat i biologisk Matematik for
Dr. phil. G. Rasch.**

(J. Nr. 267/38).

Under 5. Marts 1938 stillede det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet Forslag om Oprettelsen af et Lektorat i biologisk Matematik ved Universitetet for Dr. phil. G. Rasch. Forslaget blev stillet paa Grundlag af følgende Skrivelse fra Professorerne, Dr. med. L. S. Fredericia, Dr. phil. Emanuel Hansen, Hans Cl. Nybølle og Direktøren for Statens Seruminstitut, Dr. med. Th. Madsen:

I de senere Aar er Nødvendigheden af at anvende statistiske Metoder ved Bedømmelsen af biologiske Forsøgsresultater blevet almindeligt anerkendt. Saaledes finder man især i engelsk og amerikansk Litteratur flere og flere biologiske Arbejder, hvis Konklusioner kun er muliggjort ved en stadig Udvidelse af selve den statistiske Behandling af Materialet.

I Løbet af denne Udvikling er det blevet erkendt, at de forholdsvis enkle statistiske Metoder, der inkluderes i de almindelige Kursus i Arvelighedslære (jvf. f. Eks. W. Johannsens »Elemente der exakten Erblchkeitslehre«) er utilstrækkelige i mange Tilfælde, dels paa Grund af, at Forsøgsrækkernes ringe Omfang fordrer specielt udarbejdede statistiske Metoder, dels fordi selve Problemerne mere og mere maa behandles efter helt andre Principper, f. Eks. Udnyttelse af biologiske Reaktionskurver til Sammenligning af Gifte, Sera, Antigener, Vitaminer, Hormoner. Udformningen af Teorien for de indenfor Biologien anvendelige statistiske Fremgangsmaader bliver derfor en biologisk-matematisk Opgave, hvis Løsning ofte forudsætter en matematisk Diskussion af Forløbet af en Række biologiske Processer. Der er ingen Tvivl om, at ethvert Fremskridt paa disse Omraader vil betyde ny Landvinding for det biologiske Arbejde, sikrere Vurdering af det tilvejebragte Materiale og deraf betingede videre Konklusioner ud fra lagttagelserne.

Savnet af en kyndig Vejledning paa dette Omraade har ofte været følt meget stærkt blandt Biologer og videnskabeligt arbejdende Læger saavel indenfor de eksperimentelle som indenfor de kliniske Fag, og i særlig Grad indenfor de Sider af Hygiejnen, der hviler paa Masseiagttagelser. Det vil derfor være af den største Betydning, hvis der kunde gives Biologer og Læger Lejlighed til dels at følge en Undervisning i den mere almindelige biologiske Statistiks Elementer, dels at modtage Hjælp ved saavel Tilrettelægning af Forsøg som Bearbejdelse af Forsøgsresultater.

Vi tillader os derfor at henstille til det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, at der søges oprettet en Lærerstilling, f. Eks. et Lektorat, i biologisk Matematik ved Universitetet.

Vi tillader os endvidere at henlede Opmærksomheden paa, at Tidspunktet nu vil være særlig gunstigt for Oprettelsen af en saadan Stilling, idet det vil være muligt at faa den besat med en Mand, Dr. phil. *G. Rasch*, hvis alsidige Uddannelse og fleraarige Arbejde med Emner indenfor det nævnte Omraade kvalificerer ham særligt til den.

Dr. Rasch tog i 1925 Magisterkonferens i Matematik og disputerede i 1930 over et rent matematisk Emne. Udover den vedlagte Disputats: Om Matrixregning og dens Anvendelse paa Differens- og Differentialligninger har han publiceret en Række matematiske Arbejder:

Niels Nielsen & G. Rasch: Notes supplementaires sur les équations de Lagrange (1923).

G. Rasch (nach hinterlassenen Papieren von J. L. W. V. Jensen): Beitrag zur Theorie der unvollständigen Gammafunktion (1927).

G. Rasch: Über die Nullstellen der unvollständigen Gammafunktion (z, p) I. (1928).

E. Hille und G. Rasch: Ibid. II (1928).

G. Rasch: Studier over Kummers Konvergenzkriterium (1929).

— : Om Systemer af Lineære Differentialligninger (1930).

— : Notes on the gammafunction (1931).

— : Zur Theorie und Anwendung des Produktintegrals (1934).

— : Om Restledsintegralet $e^{-xt} dA(t)$ (1937).

— : Petrus de Dacia, Universitetsbibliotekets 450 Aars Festschrift (1932).

— : Caspar Wessel.

Siden 1924 har Dr. Rasch været Assistent for Professor, Dr. phil. *N. E. Nørlund*, og som saadan deltaget dels i videnskabeligt Arbejde, dels i Undervisningsarbejdet, hvilket i det væsentlige har bestaaet i Øvelser over forskellige funktionsteoretiske Emner.

Fra 1925 til 1934 var Dr. Rasch knyttet til Geodætisk Institut, hvor han deltog i Beregninger over forskellige seismologiske Emner samt over Længde- og Tyngdemaalinger.

I Aarene efter Disputatsen tog Dr. Rasch Studiet af den matematiske Statistik op med særligt Henblik paa Anvendelser i Biologi og Lægevidenskab. I Foraaret 1935 fik han fra Carlsbergfondet et Stipendium til et Studieophold i Oslo, hvor han satte sig ind i Professor *Ragnar Frisch's* i de seneste Aar udarbejdede moderne og betydningsfulde Metode til statistisk Analyse af mulig Sammenhæng mellem flere Størrelser. I Aaret 28. September 1935—28. September 1936 opholdt han sig som Rockefeller Fellow i London. I de første 8—9 Maaneder studerede han hos Professor *R. A. Fisher* og fik derigennem et nøje Kendskab til de statistiske Metoder, som særlig den engelske Skole har udviklet, og som har vist sig at være af overordentlig stor Betydning

i den eksperimentelle Biologi. De sidste 3—4 Maaneder benyttede han til at studere Vækstproblemer hos Professor *Julian S. Huxley*.

Siden Efteraaret 1935 har Dr. Rasch staaet i stadigt Samarbejde med Statens Seruminstitut, under hvilket han har bidraget væsentligt til at belyse de vanskelige Problemer, som Maaling af Toxiner, Antitoxiner og Antigener frembyder. I 1934 udarbejdede han en Rapport over Maaling af nogle Dysenterisera og en over nogle Sammenligninger af to Difterianatoxiner. Den principielle Forskel mellem Maaling af Toxiner og Maaling af Antitoxiner paa pegede han i et Foredrag i Selskabet »Polymorfien« (knyttet til Seruminstitutet) i Efteraaret 1937; Manuskriptet vedlægges.

Adskillige Læger har søgt Dr. Rasch som statistisk Konsulent og det deraf opstaaede Samarbejde har sat sig Spor i følgende Arbejder:

M. Fog, G. Rasch und G. Stürup: Über die Resorption der Serobrospinalflüssigkeit (1934).

E. Schnohr: The cause of death in high intestinal obstruction (Disputats 1934).

H. Krieger-Lassen: Undersøgelser over B-Vitaminmaaling (Disputats 1935).

S. V. Gudjonsson: Om Sundhedstilstanden m. m. hos ca. 450 Bryggeriarbejdere — Virkningen af en daglig Dosis Vitaminer (1935).

E. Svendsgaard: The medical treatment of congenital pylorus stenosis (1935).

G. G. Kayne: B. C. G. Vaccination in Western Europe (1936).

A. Krogh Christoffersen: Om Villusoverfladens Dimensioner (Disputats 1936).

P. Windfeld: Blutverluste und Blutveränderungen bei Operationen (1937).

G. Alsted: Om den tiltagende hyppighed af maveblødninger (1937).

E. Schiødt: Observation on blood regeneration in man I. (1937).

B. Worning: A quantitative röntgen-biological method (Disputats 1937).

E. Dalsgaard-Nielsen: Keratitis parenchymatosa luica (Disputats 1938).

I Manuskript foreligger et Supplement til sidstnævnte Arbejde, en Rapport over Nøjagtigheden af Maaling af Alkoholkoncentrationen i Blod, som er udarbejdet for Professor Klaus Hanssen, Oslo samt en Afhandling af E. Mogensen om Størrelsen af Blodlegemer ved en Række anæmiske Tilstande.

Endelig har Dr. Rasch en Række Arbejder i Gang, blandt hvilke særligt kan nævnes:

Principper for Maaling af Toxiner, Antitoxiner og Antigener; i Samarbejde med Dr. med. Th. Madsen og Dr. Johs. Ipsen.

Sammenligning af to A-Vitaminstandarder; i Samarbejde med Professor L. S. Fridericia.

Standardisering af Thyroxin-Præparater; i Samarbejde med H. O. Schmit-Jensen.

Statistisk Bearbejdelse af Erfaringerne fra P. Carl Petersens Fonds Ernæringsekspedition til Færøerne; i Samarbejde med Dr. med. Sk. V. Gudjonsson.

Matematisk Teori for Blodlegemeregeneration; i Samarbejde med Dr. med. E. Schiødt.

I alle disse Arbejder er nedlagt adskillige nye Bidrag til Udvikling af de statistiske Metoder; eksempelvis kan anføres:

B. Wornings Disputats: Matematisk Udledning af en biologisk Reaktionskurve.

Arbejdet af Fog, Stürup og Rasch: Modelkurveprincippet.

E. Mogensens Afhandling: Dekomposition af flertoppede Fordelingskurver.

Rapporten til Professor Klaus Hanssen: Udnyttelse af Dobbeltanalyser til kvantitativ Formulering af forskellige Forholds Indflydelse paa Maalenøjagtigheden samt til objektiv Konstatning af grove Fejl. Ernæringsekspeditionen til Færøerne: Omfattende Udbygning af R. A. Fishers Teori for statistisk Regression og Korrelation.

Af teoretiske statistiske Arbejder har Dr. Rasch endnu kun publiceret en lille Artikel »Om normaltal« i den af Dr. med. K. Secher redigerede »Medicinske Tal« (København 1934). I Manuskript vedlægges en Artikel antaget til Matematisk Tidsskrift: »Hvorfor tro paa Middeltal og Middelfejl?« samt Udarbejdelse af nogle Forelæsninger over den normale Fordelingslov, der indgik som Led i Professor N. E. Nørlunds Øvelser over Matematisk Statistik i Foraaret 1937.

Med Henblik paa det Undervisningsarbejde, som den foreslaaede Stilling vil kunne medføre, skal det anføres, at Dr. Rasch besidder dels en almindelig Erfaring i Undervisning, som han har erhvervet som mangeaarig Assistent for Professor N. E. Nørlund, dels en speciel Erfaring i Undervisning af Biologer og Læger, idet han gentagne Gange har givet private Kursus i elementær Matematik og Variationsstatistik for saadanne.

Ved Fremsendelsen af dette Forslag udtalte Fakultetet, at det ganske kunde tiltræde de af Forslagstillerne fremsatte Betragtninger med Hensyn til den videnskabelige og undervisningsmæssige Betydning, som et saadant Lektorat vilde have, ligesom Fakultetet ogsaa ansaa Dr. phil. G. Rasch for fuldt kvalificeret til den nævnte Stilling.

Forslaget blev af Universitetet indsendt til Optagelse paa Finanslovforslaget for 1939—40, idet man foreslog, at Lektoratet blev honoreret med et Beløb af 2400 Kr. aarlig, men Sagen blev ikke fremmet til denne Finanslov.

Imidlertid indlededes allerede i Foraaret 1938 Forhandlinger med The Rockefeller Foundation, New York, om et Tilskud af denne Fond

til Dr. Rasch' videnskabelige Arbejde og Undervisning indenfor den biologiske Matematik. Disse Forhandlinger resulterede i, at Direktør i The Rockefeller Foundation W. E. Tisdale under 16. Januar 1939 tilskrev Universitetets Rektor saaledes:

At a recent meeting of our Committee, I presented a request for assistance to the University of Copenhagen in order to permit it to avail itself of the services of Dr. G. Rasch, pending an envisaged appointment of Dr. Rasch to a lectureship in the University of Copenhagen.

I am happy to inform you that an allocation of *Dan. Cr. 10,800* was made for this purpose, it being our understanding that Dan. Kr. 3600 will be available for each year of the three year period beginning January 1, 1939, with the further understanding that if before the end of the three year period Dr. Rasch is appointed to a lectureship, that portion of the Kr. 3600 envisaged by this action which is thus liberated will be available to the Department of Dr. Rasch for the purchase of equipment or assistance.

The portion of this grant which is due in 1939 is now available to you and will be transferred in accordance with your wishes. I trust you will give me instructions in this first year's transfer at your early convenience.

In connection with the above grant it is understood that such balance as may remain at the end of the three year period will revert to the Foundation.

I Anledning heraf udbad Universitetets Rektor sig under 21. Januar 1939 en Udtalelse fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet om den Stilling, Dr. Rasch skulde have indenfor Universitetet i Anledning af Tilskuddet fra The Rockefeller Foundation og saalænge dette var løbende, og meddelte, at man forventede, at Fakultetet til Finansloven for 1940—41 vilde gentage sit Forslag om Oprettelse af et Lektorat for Dr. Rasch med Honorar paa Finansloven. Endelig udbad Rektor sig Meddelelse om, efter at Fakultetet havde forhandlet med Dr. Rasch, hvorledes Tilskuddet fra The Rockefeller Foundation skulde udbetales ham.

Herpaa svarede Fakultetet under 9. Februar 1939, at man foreslog, at Dr. Rasch indtil videre blev opført i Lektionskatalogen under Privatdocenter, dog saaledes at det blev markeret, at hans Virksomhed foregik med Understøttelse fra The Rockefeller Foundation; endvidere foreslog Fakultetet, at Understøttelsen blev udbetalt ham med 300 Kr. maanedlig. Endelig udtalte Fakultetet under 22. April 1939 paa en Forespørgsel fra Rektor om, hvilke Pligter med Hensyn til Undervisning og videnskabeligt Arbejde, det vilde blive paalagt Dr. Rasch at udføre saalænge han oppebar den ovennævnte Understøttelse, følgende:

Der vil i indeværende Semester ikke blive paabegyndt nogen Undervisning af Dr. Rasch. Dette sker i Overensstemmelse med de Forhandlinger, som undertegnede Dekanus i Efteraaret 1938 førte med

Assistent Director for The Rockefeller Foundation, Dr. W. E. Tisdale, og under hvilke der var Enighed om, at Dr. Rasch maatte have nogen Tid til at forberede denne Undervisning.

Dr. Rasch er imidlertid allerede nu til Disposition for saadanne biologisk arbejdende Universitets-Instituter, som maatte ønske hans Medvirken ved Tilrettelægning af Forsøg og ved Bearbejdelse af Forsøgsresultater. Han forbereder endvidere den Undervisning, som tænkes iværksat fra det kommende Semesters Begyndelse.

Denne Undervisning indledes med en Forelæsningsrække (2 Timer ugentlig i 2 Semestre), der uden at det nøjagtige Emne kan opgives, vil omhandle Love og Tilfældigheder indenfor Biologien og er beregnet for Biologer og biologisk arbejdende Medicinere. Det er Tanken, at denne Undervisning skal fortsættes i de kommende Semestre med Forelæsningsrækker over Emner indenfor den biologiske Matematiks Omraade. Forelæsningerne vil blive afholdt paa Matematisk Institut.

Etablering af hertil svarende Øvelser inden for det samme Omraade og for Deltagere tilhørende de nævnte Kategorier vil være af væsentlig Betydning for den paagældende Undervisnings fulde Effektivitet, men vil først kunne iværksættes, naar det fornødne Øvelsesmateriale, Bøger, Regnemaskiner etc., er tilvejebragt. Den maa derfor udsættes til det Tidspunkt, da Lektoratet kan forventes oprettet, idet der da af Fondets Tilskud bliver Midler fri til Indkøb af det nævnte Øvelsesmateriale.

Det tilføjes, at de Forelæsninger, som Dr. Rasch for Tiden holder for Psykologer ikke kan siges at falde ind under de Pligter, som kan paalægges ham som Følge af det ham fra Rockefellerfondet ydede Tilskud.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet gentog under 20. Marts 1939 sin Indstilling om Oprettelse af et Lektorat i biologisk Matematik for Dr. Rasch med Honorar paa Finansloven for 1940—41. Heller ikke til denne Finanslov blev Sagen fremmet, men Universitetet opnaaede dog Tilsagn om, at Lektoratet vilde blive oprettet, naar den fra The Rockefeller Foundation modtagne Understøttelse til Dr. Rasch udløb den 1. Januar 1942. Som Følge heraf blev der paa Finansloven for 1941—42, jfr. Rigsdagstidende for 1940—41, Tillæg A., Sp. 1683—86 under Universitetets Konto 4. A. Honorarer til Lektorer, optaget en Bevilling paa 600 Kr. til Fortsættelse af Understøttelserne fra The Rockefeller Foundation udover 1. Januar 1942 og indtil den 31. Marts 1942; og endelig blev der paa Finansloven for 1942—43, jfr. Rigsdagstidende for 1941—42, Tillæg A., Sp. 1775—76 optaget en Bevilling til Lektoratets Oprettelse dog kun et Beløb af 2400 Kr. som 1. Del af en 3-aarig Bevilling paa 2400 Kr. aarlig.

Efter Indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Konsistorium blev herefter Dr. phil. G. Rasch under 4. Juni 1942 af Ministeriet beskikket som Lektor i biologisk Matematik ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1942 at regne.

q. Dr. phil. Werner Fenchels Ansættelse i et nyoprettet Lektorat i matematisk Analyse.

(J. Nr. 222/42).

Som det er meddelt nedenfor i den Side 152 ff. behandlede Sag om en Omordning af Universitetets Matematikundervisning, blev der som et Led i denne Omordning paa Finansloven for 1942—43 oprettet et Lektorat i matematisk Analyse ved Universitetet.

Efter at dette Lektorat efter Indstilling af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Universitetets Rektor var blevet opslaaet ledigt, blev under 23. Juni 1942 de indkomne Ansøgninger, nemlig fra Dr. phil. Niels Arley og Dr. phil. Werner Fenchel af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring; af disse Ansøgere trak Dr. Arley dog under 25. Juni 1942 sin Ansøgning tilbage.

Dr. Fenchels Ansøgning om Lektoratet var saalydende:

Jeg er født den 3. Maj 1905 i Berlin. Efter Studentereksamen 1923 studerede jeg Matematik og Fysik ved Universitetet i Berlin, hvor jeg i 1928 erhvervede Doktorgraden. Omtrent samtidig blev jeg ansat som videnskabelig Assistent hos Prof. E. Landau ved Universitetet i Göttingen. Undervisningsaaret 1930—31 tilbragte jeg som Fellow of the Rockefeller Foundation dels i Rom for at studere rationel Mekanik og Geometri hos Proff. T. Levi-Civita og F. Enriques, dels i København, hvor jeg satte mig ind i Prof. H. Bohrs, afdøde Prof. T. Bonnesens og Prof. J. Nielsens Undersøgelser vedrørende henholdsvis de næsten-periodiske Funktioners, de konvekse Legemers og Fladeafbildningernes Teori. Derefter vendte jeg tilbage til Göttingen, hvor jeg afholdt Øvelser og Kolloquier over forskellige matematiske Emner for Begyndere og Viderekomne. I 1932 indledtes et Samarbejde med Prof. Bonnesen. En Bevilling fra Rask-Ørsted Fondet muliggjorde et nyt to Maaneders Ophold i København til dette Formaal. I 1933 blev jeg afskediget fra Assistentstillingen paa Grund af min Afstamning.

Efter Indbydelse fra danske Matematikere kom jeg til København, hvor jeg med Støtte fra Rockefeller Foundation, Rask-Ørsted Fondet og et privat Fond kunde fortsætte det paabegyndte Samarbejde. I 1934 udgav jeg sammen med Prof. Bonnesen Monografien »Theorie der konvexen Körper«, der indeholder en encyklopædisk Behandling af dette Emne. I senere Afhandlinger kunde jeg, tildels i Samarbejde med Prof. B. Jessen, besvare flere henhen hørende Problemer. I 1935 oversatte og bearbejdede jeg Prof. J. Nielsens »Forelæsninger over rationel Mekanik«. I de følgende Aar behandlede jeg, hovedsageligt i Samarbejde med Proff. H. Bohr og B. Jessen, nogle Spørgsmaal vedrørende næsten-periodiske Funktioner. For Tiden er jeg efter Opfordring fra Prof. J. Nielsen og i Samarbejde med ham beskæftiget med en Bearbejdelse og Udvidelse af hans gruppeteoretiske og topologiske Undersøgelser. Fra 1938 er jeg tillige Lærer ved Danmarks tekniske Højskoles For-

beredelseskursus og fra 1941 Medlem af Eksamenskommissionen for Adgangseksamen til Civilingeniørstudiet, det farmaceutiske Studium og Tandlægestudiet.

Efter en af Professorerne i Matematik, Dr. phil. J. Hjelmslev, Dr. phil. N. E. Nørlund og Dr. phil. Harald Bohr under 5. Juli 1942 afgiven Erklæring, hvori udtaltes, at Dr. Fenchel maatte anses for at være en særdeles dygtig Matematiker, hvis faglige Uddannelse og videnskabelige Arbejder i høj Grad kvalificerede ham til det Undervisningsarbejde, som den paagældende Lektorstilling omfattede, indstillede Fakultetet under 13. Juli 1942 Dr. Fenchel til Ansættelse i Lektoratet.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev Dr. phil. Werner Fenchel under 6. August 1942 af Ministeriet beskikket som Lektor i matematisk Analyse ved Københavns Universitet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. August 1942 at regne.